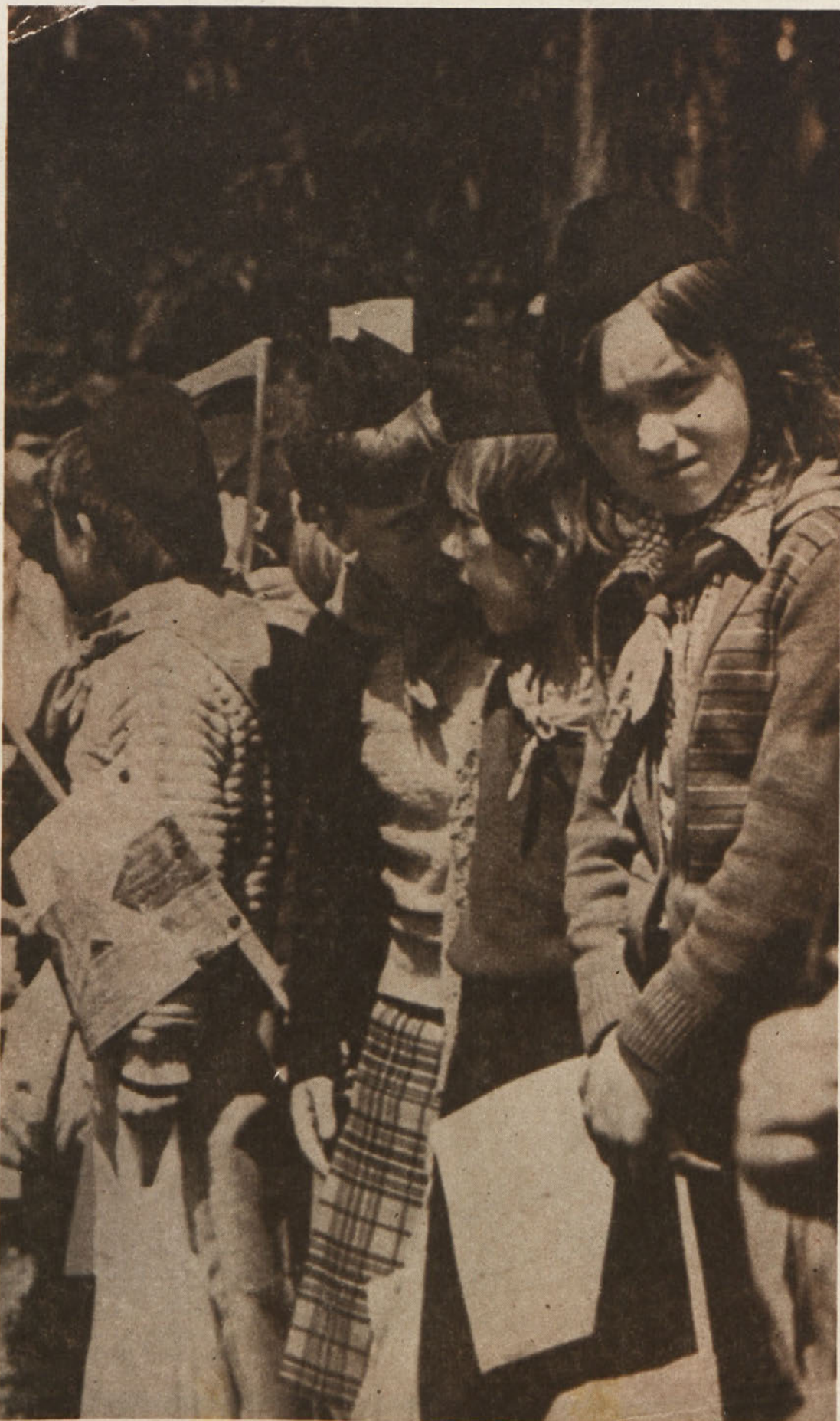

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Gorazd Kosmina, Majda Medved, Stanka Snidaršič, Tatjana Šoško, Jože Novinec. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.sol.o. Novo mesto – Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3500 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1987 oproščeno temeljnega prometnega davka. Grafična priprava in tisk: Tiskarna Novo mesto.

1.
M
A
J

*Ob prazniku dela in
OF iskrene čestitke*

Samoupravni organi
poslovodni organi
družbenopolitične organizacije
uredništvo

8. 4. 1988 smo gostili delegate delavskega sveta Uniles. Na tej 52. seji je delavski svet Unilesa razpravljajal o poslovanju SOZD-a Uniles v l. 1987, o spremembah in dopolnitvah SaS o združitvi v SOZD, statuta SOZD ter o SaS o združevanju dela in sredstev v IB Lesnina Ljubljana. Nadalje so delegati razpravljali o kadrovske zadevah (razpis del in nalog predsednika SOZD Uniles), o vlaganjih v manjrazvite republike in o razpisu o podelitvi plaket SOZD Uniles in nagrad inovatorjem leta. Delegati so si ob tej priliki ogledali del proizvodnje v Straži.

Lepljenje lesa in razvoj lepljenec v TDP-ju

Na TOZD-u TDP lahko trdimo, da imamo z lepljenjem lesa bogate izkušnje, saj smo že davno ugotovili, da brez tega tehnološkega postopka ni kvalitete in dovolj »poceni« proizvodnje.

Generacije, ki so izvajale pionirsko delo na tem področju so bile uspešne, in nam danes dale možnost in obvezo za razvoj, kajti lepljen les predstavlja vse zanimivejši proizvodni program, saj omogoča povečevanje izkoristka predelane lesne mase, daje možnost izločevanja napak (grče, razpoke itd.), in ob pravilni konstrukciji se element iz lepljenega lesa bolje »obnaša« kot nelepljen element. Seveda je tu prisotno še estetsko vprašanje, kajti v ljudeh je zakoreninjen pomislek, saj ni iz enega kosa, vendar lahko ob posrečeni

sestavi lesa v lepljenec estetski videz celo izboljšamo.

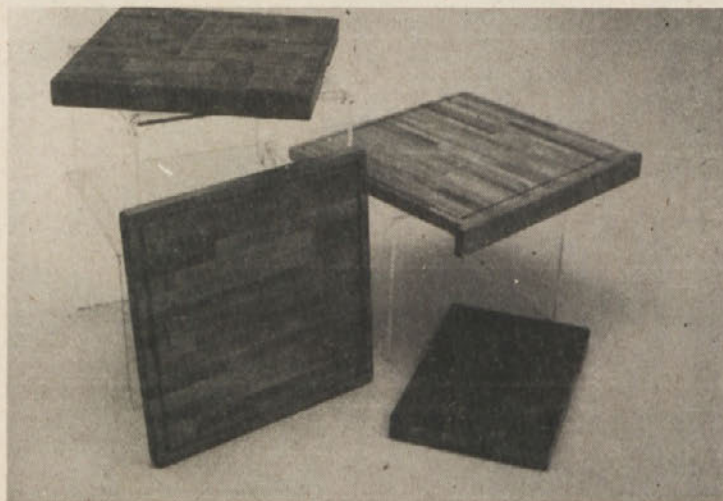
Kaj sploh pri nas razumemo pod lepljenje lesa?

Na kratko in preprosto lahko rečem, da je to tehnološki postopek pri katerem les manjših dimenzij, s tehnologijo lepljenja, spajamo v večje naši proizvodnji ugodnejše dimenzije.

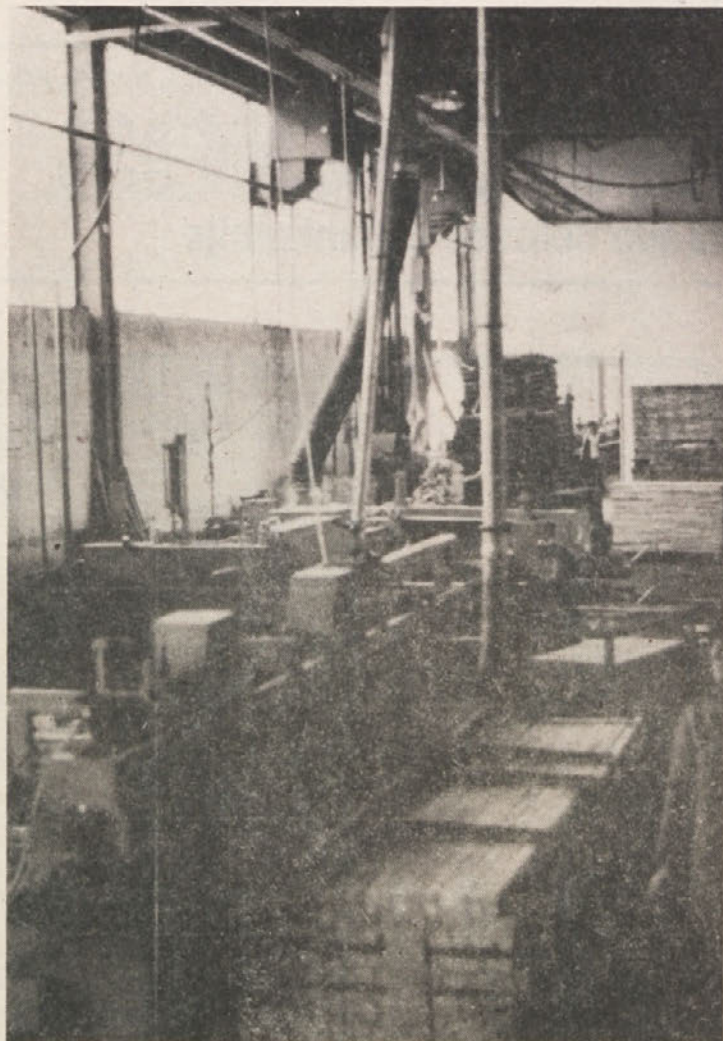
Pojavljajo se različne kombinacije lepljenja:

- širinsko (klasično in visokofrekvenčno)
- širinsko - debelinsko
- dolžinsko
- dolžinsko - širinsko in
- dolžinsko - širinsko - debelinsko.

Ostali proizvodni fazi: brušenje oziroma kalibriranje in groba strojna obdelava (priprava surovine za lepljenje), pa sta v funkciji različnih kombinacij lepljenja.

Mesarske mizice

Novoles porabi za svoj proizvodni program mesečno 1800 do 2000 m³ decimiranega lesa, od tega pa gre 60 % preko lepljenja, in to največ preko širinskega. Lepljenje je pri nas velikoserijska, linijsko organizirana proizvodnja, vendar pa zelo fleksibilna. Žal pa je organizirana na dveh ločenih lokacijah, kar zelo ovira uspešnejšo organizacijo in koordinacijo dela, in nenazadnje tudi kakovost dela, saj je še posebno prostor v »stari hali« klimatsko zelo neustrezen. Primerne klima pa je pri lepljenju eden osnovnih pogojev za kakovostno delo.

Vsa ta spoznanja in pa potreba po vedno večjem številu lepljenih plošč, sta nas silila v analizo teh problemov.

Ugotovitev, da ob drugačni prostorski razporeditvi in organiziranosti linij lahko povečamo proizvodnjo za 50 % (velja samo za širinsko lepljenje), bo morda

dovolj, da se bodo našla potrebna finančna sredstva.

Poleg tehnologije pa razmišljamo tudi o programu lepljenec, za kar je na TDP-ju dolgotrajna pobuda.

Razvojni svet za lesno področje pa je poleg ostalih imenovanih tudi programski team polizdelki, kamor spadajo tudi lepljenci, z nalogo poiskati primeren program. Team je nalogo začel s »polno paro« in v kratkem bodo trgu ponudeni izdelki iz lepljenega lesa kot stopnice, delavne deske, kuhinjski pulti, mesarske mizice, delovne kuhinjske mizice in še kaj.

Računamo na ugoden odziv tržišča, saj takih izdelkov primanjkuje, vseeno pa mislim da se tudi mi pojavljamo z zamudo.

Priloga: slika - mesarska mizica - delovne deske

Bine Jaklič

Preusmerjanje na evropski trg

a. proizvodnja miznega programa v tozdu Bor

V Novolesu je bila spričo že znanih problemov z dolarsko valuto sprejeta generalna odločitev, da se preusmerimo s svojimi izdelki tudi na evropsko tržišče. Temu prizadevanju se je priključil tudi TOZD BOR s svojimi

izdelki - mizami. Sredi decembra lanskega leta so se skupaj z našimi komercialisti začeli pogovori s predstavniki Ekspordrva o možnosti plasmaja jedilniških miz na evropski trg. V ta namen je bilo treba obstoječi mizni program nekoliko modificirati in ga prilagoditi zahtevam evropskega trga. Do sedaj smo ta mizni pro-

gram prodajali izključno na ameriškem trgu in delno na domačem trgu. Za potrebe evropskega trga so morali v BOR-u narediti določene spremembe, montirati so morali jeklena vodila raztegljivih miz in temu prilagoditi raztegljivi vložek, ki pri tem programu ostaja (če je miza zložena) skrit pod mizno ploščo. Dodatno smo morali prilagoditi tudi dimenzije (manjše dimenzije) miz evropskemu okusu. Prvi dve taki mizo so poslali v januarju 88 sejmu v Köln. Trenutno je že izgotovljenih 100 miz (iz vsakega programa po 50), t. i. nulte serije, ki jo je naročil kupec iz ZRN.

Tovrstne mize so razstavljene tudi na Zgrebskem sejmu. Te iste mize bodo razstavljene tudi na sejmu v Londonu in dodatno še jedilne mize v različnih jedilniških ambientih: v kompletu jedilnice 500, v garnituri Barbara, Quinn Ann in Nostalgija. V juniju mesecu bo ta komplet razstavljen tudi na sjemu v Lyonu.

(A. Š.)

b. komercialni vidik miznega programa

Trenutna situacija v ZDA glede prodaje teh miz ni najboljša, zato se poskušamo vsaj delno (do nedavnega smo prodali v ZDA skoraj 100 % našega izvoza) preusmeriti na evropski trg. To nam je do neke mere že uspelo na angleškem trgu, kjer imamo kupce, ki naše mize kupujejo po zelo za nas ugodnih cenah. Trudimo se da bi naše mize s kvaliteto in izdelano tehnologijo pridobile sloves tudi pri ostalih kupcih iz drugih držav. Predvsem zaradi pohval, ki smo jih deležni ob že obstoječih kupcih in že utiramo pot tudi v ZRN in Francijo. Mislimo, da smo zmožni osvojiti tudi taka tržišča, vendar z marljivim delom in z zavestjo vseh ljudi v TOZD, predvsem pa si ne smemo privoščiti nobenih napak ne v kvaliteti ne v rokih izdobav, kar pa bo v situaciji v kateri živimo zahtevalo še malce več naporov od ljudi, ki si želimo uresničiti te realne možnosti, ki nam jih ponujajo ta tržišča.

Komerc. za BOR:
Janez Opara

Kaj ponuja Zavarovalna skupnost Triglav?

Kolektivno kasko zavarovanje

Po novih pogojih za avto kasko zavarovanje AK-87 je možno skleniti kolektivno zavarovanje motornih vozil lastnikov, ki združujejo delo v posamezni TOZD. Zavarovanje je za zavarovance ugodno zato, ker omogoča obročno odplačevanje (10 obrokov), zavarovancem pa

nudi tudi 10 % popusta zaradi sklenitve takega zavarovanja. Osnovni pogoj je, da se v določeni TOZD združi najmanj šest zavarovalnih kandidatov in se zavarovanje lahko sklene.

Vsi potencialni kandidati, ki bi želeli skleniti tako zavarovanje med letom, lahko to storijo ne glede na to kdaj je bila sklenjena skupinska polica. Pogoji so za te kandidate enaki kot za zavarovance, ki so to obliko že sklenili. Zavarovanje se sklepa za eno leto in se potem lahko obnavlja. Vsi zainteresirani se lahko oglasijo na ZS Triglav kjer jim bodo pogoji in celotni postopek sklepanja tega zavarovanja pojasnjeni.

B. B.

Jedilnica Barbara je dobila na sejmu v Skopju plaketo. To pomeni lep prispevek za naše pohištvo, saj dokazuje, da znamo delati lepo in kvalitetno pohištvo. Upajmo, da mu bodo tudi kupci dali priznanje in kupovali naše izdelke bolj kot do sedaj.

V sredo, 30. 3. 1988 je bilo organizirano predavanje za vodstvene in strokovne delavce. Predaval je dr. Štefan Ivanjko, profesor na VEKŠ-u v Mariboru. Tema je bila »Organizacija in vpliv dobre organizacije na uspešnost DO«. Vsebina predavanja sicer ni bila nova, saj so bile te zadeve večini poslušalcev bolj ali manj znane, vendar je

učinkoviti oz. celo zaviralni. Drugič, če pogledamo strukturo vabljenega poslušalstva, se ne moremo znebiti vtisa, da so vabila za tovrstna predavanja razposlana na pamet. Med vabljenimi je vrsta strokovnih profilov (npr. oblikovalci ipd.), ki vsaj direktno nimajo nikakršne zveze s problematiko organiziranja. Niso pa vabljeni ljudje oz.

bila tematika aktualna zato, ker se Novoles pripravlja na reorganizacijo. Reorganizacije OZD v lesarstvu so trenutno pogost pojav. V reorganizaciji je Meblo, Marles jo že izvedel, drugi se na to še pripravljajo. Ob predavanju tov. Ivanjka, ki je svojo nalogo izpeljal brezhibno, velja pripomniti dvoje. Prvič, vsi ti organizacijski prijemi, načini in modeli organiziranja so, kot že rečeno, že dolgo poznani. V svetu so tudi izprobanji in v skladu z zahtevami sodobnega razvoja tudi ustrezno modificirani. Mi pa kar naprej govorimo, kako so nekatere organizacijske oblike »fajn«, kako je to potrebno uporabiti tudi pri nas, storimo pa ne v tem smislu skoraj nič. Kot pijanec plota se držimo »že izprobanih« načinov organiziranja, od katerih so nekateri že zdavnaj ne-

delavci, ki se vsakodnevno življenjsko ukvarjajo s problematiko, ki direktno izvira iz organizacije. Tako niso bili vabljeni sekretarji tozdvov in ekonomisti. Vprašanje nastopi ali so tovrstna predavanja »larpurlartizem« ali je njihov namen pragmatičen, konkreten?! Postavimo si primerjavo: komu bolj koristi znanje o organizaciji, sekretarju tozda ali oblikovalcu? Odgovor je seveda jaseen: obema (vsaj škodilo ne bo). Vendar je v tej primerjavi to znanje daleč bolj potrebno sekretarjem tozdvov kot oblikovalcem. Ista primerjava velja za ekonomiste. Da ne bo napačnega razumevanja, izobraževanje je potrebno vsem, vendar je le treba paziti na to, da bodo glede na vsebino najprej vključeni predvsem tisti, ki jih to najbolj tangira!!

A. Šterbenc

Bode, bode (traktor na tozdu TDP)

Reorganizacija DO

SAMOUUPRAVNE VESTI

V mesecu marcu smo imeli v Novolesu precej samoupravnega zatišja. Imeli pa smo le nekaj sej delavskih svetov po tozdih, katerih pregled vam podajamo.

TOZD TPI

15. redna seja delavskega sveta je bila 11. 3. 1988. Na seji so bile obravnavane teme:

- sprememba VED
- imenovanje razpisne komisije in sklep o razpisu del in nalog vodja splošnega oddelka TOZD

- imenovanje člana v odbor za stanovanjske zadeve
- prošnja KUD Zarja
- poročilo strokovne komisije o stanju nekurantnih zalog izdelkov in embalaže, ter oceni teh zalog.

BOR

60. redna seja delavskega sveta TOZD BOR je bila 9. 3. 1988. Obravnavane so bile teme:

- povečanje VED
- inventura - nedovršene proizvodnje
- opis del in nalog in akontativna ocena
- dela in naloge vodje proizvodnje površinske obdelave
- lestvica in merila doseganja plana proizvodnje
- razno

TPP

Delavski svet TOZD se je sestel v mesecu marcu kar dvakrat in sicer 9. 3. in 29. 3. 1988.

9. 3. je delavski svet obravnaval predlog povečanja VED ter zmanjšanje obsega proizvodnje. Pod slednjo točko je bilo s strani direktorja TOZD, dana obrazložitev vzrokov za izgubo TOZD TPP

Tov. Kolarič je predlagal tri variante za zmanjšanje izgube in sicer:

1. varianta: Delegati po obstoječem programu
- Ta varianta predstavlja 42 milijard izgube
2. varianta: ustaviti proizvodnjo

Ta varianta predstavlja 45 milijard izgube

3. varianta: v TOZD-u ostane 50 delavcev. Proizvajajo samo dohodkovni program, v tem času pa se intenzivno išče dohodkovne programe, ki bi zapolnili proizvodnjo. V prvi fazi bo TOZD kljub napovedanim ukrepom še vedno posloval z 33 milijardami izgube.

Podrobno je obrazložil vse tri variante še tov. Fink Jože in povedal, da v kolikor se ne odločimo za tretjo varianto, TOZD-u grozi likvidacija.

Na vprašanje delegata iz strojne, kdo je kriv za tako izgubo v TOZD TPP je tov. Pečar Mirko priznal svoj del krivde, ker razvoj ni našel ustreznega programa, tov. Fink pa je priznal, da so svoje naredile tudi interne cene, ki »skubijo« finalista. Tov. Srebrnjak je povedal, da smo v skladu s 147. oz. 148. členom SaS o združitvi v DO poverili vse posle v pravnem prometu DSSS ter nakup in prodajo surovin in repromateriala in izdelkov na domačem in tujem trgu TOZD-a BLP, torej ostane odgovornost in možnost vpliva TOZD-a TPP zgolj za čisto proizvodnjo, kot je tudi opredeljeno v citiranem samoupravnem sporazumu. Odgovornost in vpliv TOZD-a je le, če se ne doseže cen na trgu zaradi neustrezne kvalitete izdelkov, če prekoračimo dogovorjene standarde porabe materialov in dela oz. če ne izkoriščamo kapacitet zaradi organizacijskih pomanjkljivosti.

Tov. Colnar je poudaril, da se naj ne ugotavlja krivde, temveč je predlagal, da naj DS imenuje sanacijsko upravo, ta pa naj ima nalogo skrbeti za zmanjšanje proizvodnje na vseh nedohodkovnih programih in išče dohodkovne programe, ki bi jih začeli proizvajati v TOZD TPP. Predlagal je tudi, da se DS odloči za tretjo varianto, torej, da se v dohodkovnejše TOZD DO Novoles prerazporedijo delavci TOZD TPP, tako da v TOZD-u

ostane 50 delavcev, ki bodo delali smo na programih, ki so dohodkovni. Povedal je, da v kolikor člani DS predlaganih sklepov ne sprejmejo, sledi likvidacija TOZD-a.

Sprejeti so bili sledeči sklepi:

1. Imenuje se sanacijska uprava v sestavi:

Colnar Milan – predsednik
Kolarič Josi – član
Gorjup Tomo – član
Vidmar Slavko – član

2. Sprejme se samoupravni sporazum o začasnih prerazporeditvi delavcev TOZD TPP v produktivnejše TOZD-e DO Novoles za kar se zadolži sanacijsko upravo. Razporeditev bo opravljena do 31. 3. 1988.

3. v TOZD TPP ostane 50 delavcev od tega 15 režija in 35 norma. V TOZD ostanejo tudi vsi delavci, ki imajo zdravstvene oz. socialne omejitve, OD za te delavce solidarnostno pokriva DSSS.

4. Obveznosti do DSSS se zmanjša na 25 % od letnega plana.

5. Sanacijska uprava do 30. 3. 1988 pripravi ostale ukrepe (dohodkovnost programa, prodaja, nabava itd.)

17. redna seja je bila 29. 3. 1988.

Na dnevnem redu so bile obravnavane sledeče teme:

– sanacijski ukrepi, ki so bili po predlogu programa sanacijskega odbora sprejeti

– prestavitve delovne sobote z 2.4. na 16. 4. 1988

– imenovanje Zajc Zdravka v odbor za stanovanjske zadeve

– informacija o pokrivanju izgube po zaključnem računu za leto 1987

– pritožba tov. Turk Antona, zaradi nezakonitega prenehanja

delovnega razmerja, ki jo je delavski svet zavrgel, ker so bila že izčrpana vsa pravna sredstva.

– prošnje

TSP

13. redna seja del. sveta je bila 11. 3. 1988. Obravnavano je bilo povečanje VED, ter pristop k SaS o temeljih plana SiS za preskrbo in pospeševanje proizvodnje hrane.

V odbor za stanovanjske zadeve je bil imenovan tov. Berkopec Franci. Delavski svet je na seji odločil, da se najame pogodba z KZ Krka Novo mesto za skladišče pohištva v Zalogu prekine.

SIGMAT

Delavski svet se je sestel 22. 3. 1988 na svoji 17. seji. Obravnaval je in sklepal o

– pravilniku o uporabi in vzdrževanju službenih osebnih avtomobilov

– SaS o združevanju dela in sredstev z interno banko DO Lesnina Ljubljana

– predlog spremembe pravilnika o sredstvih in opremini službenih oblekah

– potrditev opisa del in nalog v razvidu

– podaljšanje absolventskega staleža

– imenovanje enote civilne zaščite

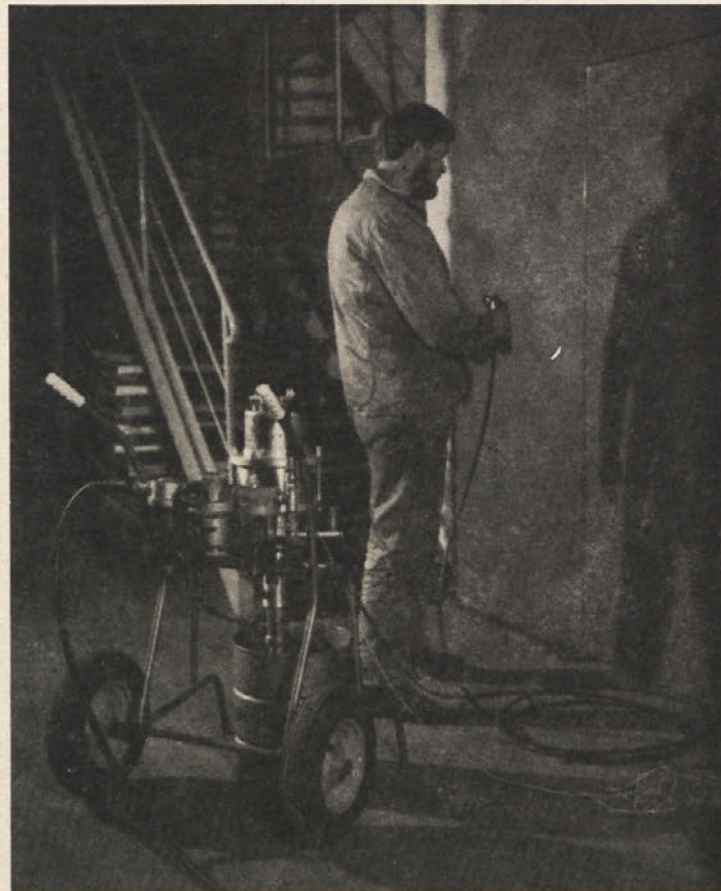
– upravitelj obrambnih načrtov

– analize izrabe delovnega časa

– poročilo o bolezninah in nezgodah

ŽAGA

Delavski svet se je sestel v mesecu marcu in sicer na dveh

izrednih sejah. Na I. izredni seji dne 11. 3. 1988 je DS obravnaval:

– gospodarjenje v DO Novoles in TOZD Žaga

– poročilo o bolezninah in nezgodah v letu 1987

– razpis za vodjo splošnega oddelka

– imenovanje člana v odbor za stanovanjske zadeve

– tekoče zadeve

Na 2. izredni seji delavskega sveta pa je bilo obravnavano

združevanje sredstev za TOZD TGD in SaS o razporeditvi delavcev iz TOZD TPP na TOZD Žaga za določen čas 6 mesecev in nakup dveh osnovnih sredstev.

TPE

Na 5 izredni seji delavskega sveta TOZD TPE z dne 8. 3. 1988 je bila obravnavana problematika osebnih dohodkov, razpis stanovanja ter kadrovske zadeve.

Predlog plana za II. tromesečje 1988

Plan proizvodnje:

Plansko obdobje april–junij obsega 64 delovnih dni, kar predstavlja 24,1 % letnega fonda delovnih dni. Zaradi zmanjševanja proizvodnje ploskovnega pohištva in iz tega izviraajočega prerazporejanja delavcev, so temu ustrezne tudi korekcije planiranih norma ur proti letnemu planu po posameznih TOZD, vendar pa smo pri sestavi plana za II. kvartal sledili z letnim planom zastavljeni dinamiki proizvodnje na zaposlenega delavca, oziroma jo na TOZD TSP in TPP še zaostriili. V planu za II. kv. je tudi upoštevana korekcija letnega plana za TOZD TAP, ki je povečal plan norma ur za cca 11 %. Ker pa je že sam fond delovnih dni manjši od četrtine letnega plana za

Pregled proizvodnje v planiranih norma urah

INDEKSI

	dej. pro. za II. kv. 1987	1/4. let. plana 1988	plan pro. za II. kv. 1988	pl. II. kv 1988/dej. II. kv. 87	pl. II. kv. 1988/1/4 let. plan
TOZD					
TVP	96630	88955	87715	90,77	98,61
ŽAGA	43670	40000	38641	88,48	96,60
TPI	25750	22508	23363	90,73	103,80
BOR	39440	40000	38641	97,97	96,60
SIGMAT	27430	27075	26234	95,64	96,89
TPE	22380	23250	21335	95,33	91,76
TDP	143000	132650	138122	96,59	104,13
TSP	122300	115750	102860	84,10	88,86
TPP	40400	54338	36864	91,25	67,84
LIPA	41670	43838	42349	101,63	96,60
TAP	30820	36801	36216	117,51	98,41
TKO-M	45120	51750	49991	110,80	96,60
TKO-R	11190	11250	10868	97,12	96,60
TGD	49600	38325	37023	74,64	96,60
Novoles	739400	726490	690222	93,35	95,01

3,4 % in upoštevanja korekcijskega faktorja 0,7 za prerazporejene delavce je plan proizvodnje za II. kvartal manjši od četrtine let. plana za cca 5 %.

Indeks planirane proizvodnje za II. kvartal 1988 proti II. kvartalu 1987 izkazuje za 7 % nižji plan ob sicer enemu delovnemu dnevu več vendar je potrebno upoštevati naslednje podatke:

Da smo realizirali navedeno proizvodnjo v II. kvartalu 1987 smo opravili na proizvodnih TOZD kar 56600 nadur ter imeli v povprečju kvartala 170 delavcev več kar pa zopet predstavlja nadaljnjih 51600 ur.

Iz teh podatkov pa sledi, da če bi predstoječi plan proizvodnje realizirali z obstoječimi delavci in brez nadurnega dela bi dosegli indeks produktivnosti za DO 107.

Fizični kazalci plana prodaje na domačem trgu po plan. cenah 1988

v 000 din

TOZD	dej. prod. II. kv. 87	1/4. let. pl. pro. 88	plan prod. za II. kv. 1988	pl. II. kv. /d. p. II. kv. 87	pl. II. kv. /1/4. l. pl. 88
TVP	3327900	3050300	2995300	90,01	98,20
ŽAGA	1292500	550000	484300	37,47	88,05
TPI	4073500	3733700	3506200	86,07	93,91
BOR	130200	100000			
SIGMAT	2473200	1946500	1956700	79,12	100,52
TPE					
TDP	24600	122000	100000	406,50	81,97
TSP	2660500	1625000	3471500	130,48	213,63
TPP	8670000	1056000	740000	85,35	70,08
LIPA		140000	180000		128,57
TAP	3260000	3230000	3220000	98,77	99,69
TKO	6177200	6783000	7842200	126,95	115,62
TGD	73600	112000		0,00	
Novoles	24360200	22448500	24496200	100,56	109,12

Plan izvoza za II. kvartal 1988 v \$

TOZD	dej. izv. II. kv. 87	1/4 let. pl. 1988	pl. izv. II. kv. 88	pl. II. kv. 88/dej. II. kv. 87	pl. II. kv. 88/1/4 l. pl.
TVP	510570	596250	650000	127,31	109,01
ŽAGA	85740	67500	43400	50,62	64,30
TPI					
BOR	715880	671750	647200	90,41	96,35
SIGMAT	108130	116750	38700	35,79	33,15
TPE					
TDP	2160780	2800000	3300000	152,72	117,86
TSP	623260	1175000	696400	111,74	59,27
TPP	628980	633750	680250	108,15	107,34
LIPA	20440	62250			
TAP		12500			
TKO-M	495900	357250	207140	169,30	57,98
TKO-R		646000	632440		97,90
TGD	748220	475000	460350	61,53	96,92
Novoles	6097900	7614000	7355880	120,63	96,61

Plan dohodka:

Plan dohodka, ki je razviden iz priložene preglednice plana dohodka po TOZD je izračunan na osnovi navedenega plana prodaje na domačem trgu, izvoza in interne realizacije ob navedenem upoštevanju povečanja prodajnih cen na domačem trgu ter tečaja \$-ja 1550 din.

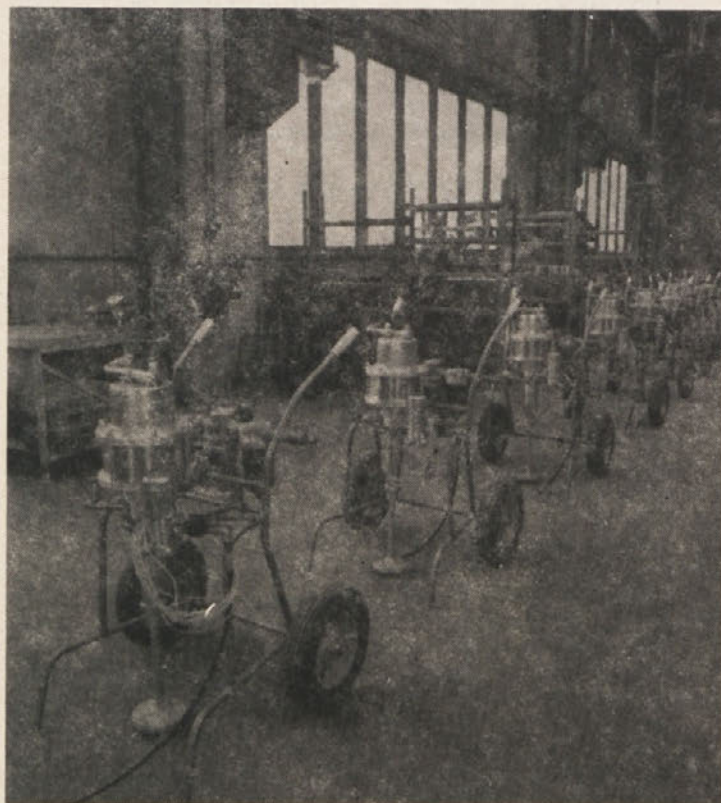
Eksterne devizne stimulacije in tečajne razlike so izračunane

po trenutno veljavnih predpisih in poznanih plačilnih rokih.

V interni realizaciji je upoštevana 10 % rast int. prodajnih cen, morebitne večje rasti vhodnih cen pa bodo morale TOZD pokrivati z boljšim gospodarjenjem. Pri TOZD TPE pa je upoštevano 10 % znižanje materialnih stroškov, ter le to preneseno na TOZD ploskovne proizvodnje. Na TOZD TPE je z obstoječim planom proizvodnje zasedenih le cca 60 % z letno dinamiko vsklajenih norma ur.

Ker smo v izračunu dohodka ovrednotili materialne stroške po planskih cenah in izkazali predvidena pozitivna odstopanja pri nabavi je s tem zajeta tudi revalorizacija porabe. Vendar pa moramo poudariti dejstvo, da smo z letnim planom za prvo polletje predvideli 6 % mesečno inflacijsko stopnjo, težko pa napovemo kakšna bo v naslednjem planskem obdobju glede na iztek obdobja »zamrznitve«,

smo v plan vgradili 20 % povprečno rast vhodnih cen na dosežene cene ob koncu februarja meseca ter s tem zadolžili nabavo, da mora realizirati vsaj 10 % zaostajanje nabavnih cen za rastjo dejanske inflacije, ki jo beležimo cca 10 % mesečno ter ugotavljamo večanje cenovnega razkoraka med vhodom in izhodom, le ta po izračunih za prva dva meseca znaša cca 26 % na škodo eksterne realizacije.

Plan dohodka za II. kvartal 1988

BESEDILO	
Realizacija domači trg	15.980.170
Realizacija izvoz	11.401.630
st. dev. stimulacija	350.000
Devizna stim. + teč. raz.	3.240.910
Interna realizacija	13.094.348
Sprejete obresti	343.300
Ostali prihodki	1.953.300
CELOTNI PRIHODEK	46.363.658
MS	33.613.140
Prenos odstopanj	(7.262.100)
Plan. prihra. pri NMS	(1.292.000)
Revalor. porab. sredstev	0
IS	6.021.163
Amortizacija	1.133.000
Revaloriz. amortizacija	283.250
Obveznosti do DSSS	386.491
t. dev. komp.	350.000
Revaloriz. stroški	3.089.500
Ostali stroški	0
Skupaj por. sredstva	36.322.444
DOHODEK	10.041.214
Obveznosti do DSSS	751.387
Obresti od kreditov	743.400
Zavarovalne premije	227.875
Obveznosti iz dohodka	1.195.623
SKUPAJ OBVEZNOSTI	2.918.285
ČISTI DOHODEK	7.122.929
OSEBNI DOH.	7.122.600
Reze. sklad	0
NETTO OSTANEK	329

NOVOLES

Jedilnica Bordeaux

AOP

Predstava »Novilona« in druge inženjerske plastike v okviru 14. mednarodnega sejma plastike in gume »PLASTEX 88« v Zagrebu od 7. 3. do 11. 3. 1988

Mednarodni sejem plastike in gume »Plastex« poteka vsako drugo leto v Zagrebu, v okviru zagrebškega velesejma. To je specializirana razstava proizvajalcev in predelovalcev plastičnih materialov in gume.

NA FOTOGRAFIJI: z leve na desno

MILAN PAVIĆ – predsednik privredne komore Jugoslavije

LJUBIŠA PLAVJANIĆ – predsednik poslovne zajednice »PETROKEM« Zagreb in predsednik organizacijskega odbora »PLASTEX-a 88«

FEDOR REŠČEC – gen. direktor INA–PETRO–KEMIJE – Omišalj, član organizacijskega odbora »PLASTEX-a 88«

ANDREJ KOSEC – vodja razvoja kemije Novoles – DSSS – razvojni center

JANEZ FILAK – prodaja NOVILONA Novoles – TOZD BLP

MILAN PAVIĆ – predsednik privredne komore Jugoslavije

LUCIJA BARBARIĆ – vodja projekta NOVILON Novoles, DSSS, Razvojni center, razvoj kemije član organizacijskega odbora »PLASTEX-a 88«

ŠODAN VERA – generalni direktor ZV

SLAVICA ŠIMIĆ – vodja sejma »PLASTEX 88«

»Plastex 88« se je odvijal na 4000 m² površine v prisotnosti okrog 100 razstavljalcev; od tega 20 tujih.

Istočasno je tekel bogat strokovni program v organizaciji »Društva plastičarja i gumara« iz Zagreba. Pripravili so tri posvetovanja in deset tečajev na katerih se je zbralo okrog 800 strokovnjakov iz domovine in tujine.

»Novoles« je na tej manifestaciji letos prvič razstavljal in sicer svoj program konstrukcijskih plastomerov (inženjerske plastike) – Novilon – liti poliamid (razstavljeni so bili polproizvodi in končni strojni deli), Novoglas – akrilne plošče, Akrilna galanterija.

»Novoles je bil poleg tega tudi pokrovitelj enega izmed posvetovanj z naslovom »Konstrukcijski plastomer – konstruiranje s polimeri« v okviru katerega je

na tehnično – komercialnem predavanju predstavljen »Novilon«.

Kot pokrovitelji smo imeli pravico brezplačne udeležbe za pet udeležencev na tem posvetovanju. Posvetovanja smo se udeležili:

J. Grganovič – TOZD TAP Trebnje

J. Simončič – Razvojni center

A. Knafelj – TOZD TES

J. Hrovat – TOZD TES

Razvoj kemije – tehnologi, izmenično – odvisno od teme.

Poslovni del predstavljanja in zastopanja »Novolesa« (dežurstvo na razstavnem prostoru) so vodili:

A. Kosec – vodja razvoja kemije

J. Filak – prodaja Novilona – TOZD BLP

L. Barbarić – vodja projekta Novilon – razvoj kemije

Ob pravočasni in temeljiti pripravi za predstavitev konstrukcijskih plastomerov na Plastex-u 88 (za Novilon izdelani prospekti, asortiman, cenik, animiranje potencialnih potrošnikov iz najbolj zastopanih panog), je bil posloven učinek izredno dober.

Zanimanje za akrilne plošče in galanterijo je bilo tudi zelo veliko. Ker je ta proizvodnja z dobrim delom že lepo utečena, so bili novi potencialni kupci za podrobnejše informacije napoteni na TOZD BLP, TOZD-e proizvajalce teh artiklov in na razvojnega tehnologa, za to področje.

se Novilon uporabljal kot material za izdelavo strojnih delov in naprav.

– 33 predstavnikov firme, ki bi Novilon uporabljale za rezervne dele v rednem vzdrževanju obstoječih postrojenj.

– 10 predstavnikov male proizvodnje (obrtniki), ki bi Novilon uporabljali v različne namene, od izdelave zobnikov do raznih enostavnejših izdelkov, predvsem v kovinski stroki.

– 15 predstavnikov drugih vej; od ponudnikov surovin, raznih kooperantov, do trgovskih hiš, ki bi prodajale Novilon.

NOVILON I L O N

liti poliamid 6 in 6/12
– naravni
– poljnjeni

novoles

Novilon polproizvodi in končni izdelki so zahtevali specifičen tretman. Z vsakim zainteresiranim obiskovalcem je potekal razgovor o lastnostih našega novega proizvoda, možnostih in mestu uporabe, postopku konstruiranja, možnostih mehanične obdelave in drugih tehničnih podatkih. Poleg tega pa vsekakor tudi o mestih prodaje, prodajnih pogojih, rokih dobave, itd.

V času sejma so za Novilon potekali razgovori s:

– 50 predstavnikov firme iz področja strojogradnje, kjer bi

Ko bo stekla redna proizvodnja, bo potrebno vse zainteresirane obvestiti. Del zainteresiranih pričakuje naš obisk, drugi del pa nas bo obiskal s pripravljeno dokumentacijo.

Lahko rečemo, da je bila predstavitev Novilona na zagrebškem sejmu »PLASTEX« izredno uspešna in dolgoročno gledano je tak način predstavljanja novih proizvodov tudi prava pot do dobrih rezultatov.

Razvoj kemije
Lucija Barbarić,
dipl. ing. kemije

Kaj se dogaja v Tovarni ploskovnega pohištva?

Tovarna ploskovnega pohištva ali TPP, kot jo najraje poimenujemo, deluje že vrsto let. Razvila se je iz nekdanjih občinskih mizar-skih delavnic, ki so izdelovale različne proizvode po naročilu. Po osamosvojitvi in predvsem od l. 1955 je ta tovarna v okviru Lesnine začela proizvajati ploskovno pohištvo, predvsem za izvoz. Leta 1970 se je tovarna pripojila k Novolesu, od tedaj naprej jo poznamo kot TPP.

TPP-jeva proizvodnja so bili še nadalje elementi za izvoz, proizvajali pa so tudi pohištvo (jedilnice, splanice in dnevne sobe) za domači trg. Vsa leta je TPP shajal dosti solidno. V tehnološko skora-ja nemožnih razmerah je proizvajal sila zahtevne elemente, katerih kvaliteto je priznavalo tudi zahtevno ameriško tržišče. Na tozdo so se črni oblaki zgrnili v letu 1986. Čeprav so bile v tozdu v zadnjih letih izvedene določene tehnološke spremembe, zgrajena je bila tudi nova lakirnica, se je finančna situacija TOZD-a nena-doma močno poslabšala. Za vse zaposlene je dela zmanjkalo, tako da so bili mnogi razporejeni v druge tozde v okviru Novolesa. Namen pričujočega intervjuja s tov. Kolaričem, direktorjem TPP-ja je, da zvemo, kaj se dogaja s TPP-jem in kakšne so perspektive tozda.

Tov. Kolarič, predstavite nam proizvodni program TPP-ja, da bodo naši delavci vedeli, kaj proizvajate v tem tozdu.

Naš proizvodni program je heterogen in usmerjen na domači in zunanji trg. Za domači trg proizvajamo: spalnice Manon, Doha, vitrine za dnevne sobe ter jedilnico Skand. Za izvoz, torej za tuji trg, predvsem za ameriški trg, proizva-jamo regale, vitrine in različne vrste stereo kabinetov. Moram reči, da so to zelo zahtevni programi, ki zahtevajo veliko zna-nja.

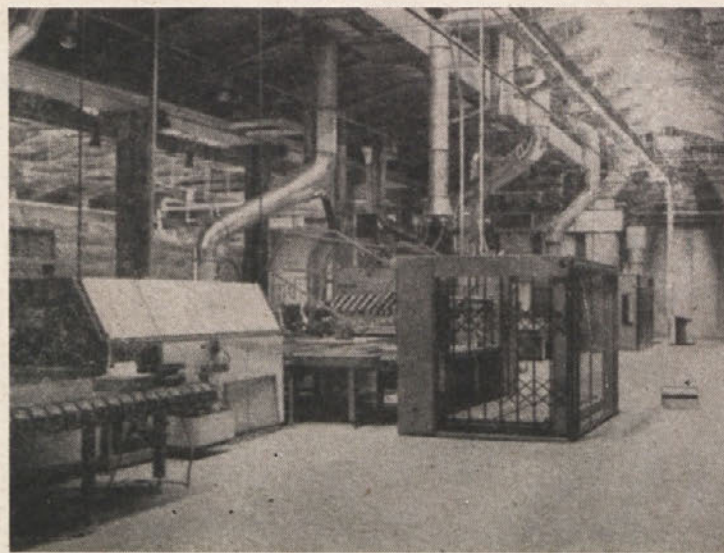
Povedali ste nam, da so vaši programi proizvodno zelo zahtevni. To vam radi verjame-mo, saj večina teh programov poznamo in jih tudi občuduje-mo. Obrazložite nam, kako vam to uspeva?

Kot je že v uvodu povedano, je naš tozod dolga leta proizvajal na zastareli tehnologiji. Čeprav nam je uspevalo zagotavljati zahtevano kvaliteto, je bilo jasno, da se moramo tehnološko posodobiti. Pred nekaj leti smo tako izvedli nekaj investicij in

sicer: v lakirnico (zgradili smo popolnoma novo), kotlovnico in v strojni park. To nam je prav gotovo olajšalo delo, vendar imamo še zmeraj proizvodne težave v montaži in skladišču. Še sedaj namreč nakladamo naše pohištvo ročno zaradi neprimer-nega prostora, za katerega ne moremo reči, da bi bilo skladiš-če. Posebnost tega našega skladišča je tudi ta, da jo nalivi spre-menijo v poplavljenno področje. Ob takih prilikah se morajo angažirati dežurni vodstveni delavci, da pokrivajo izdelke in polizdelke s PVC folijo, da pre-prečijo najhujše. Tako smo ob deževju presrečni, če imamo skladišče prazno in malo nedo-vršene proizvodnje. Pomanjka-nje v opremi in prostorih nado-meščamo s prizadevnostjo in konec koncev z iznajdljivostjo. Na ta način nam, sicer s težavo, le nekako uspeva dosegati zahte-vani nivo v kvaliteti.

Omenili smo, da je tozod dolga leta posloval relativno dobro. V zadnjih dveh letih se je znašel v znatnih izgubah. Glede na to, da so bila izvedena nekatera investicijska vlaganja v posodobitev in tehnološko izpopolnitev tozda, bi pričakovali boljše rezultate. Kaj se je zgodilo?

Izguba v TOZD-u TPP je sad kompleksnih vzrokov. Ti izha-jajo iz TOZD-a samega, v večji meri pa iz interne kooperacije, visokih stroškov DSSS in BLP ter iz nikakršnega vpliva na obračanje sredstev. V skladu s 147. in 148. členom Samouprav-nega sporazuma o združitvi ter v skladu s 5. členom spremembe in dopolnitve Samupravnega spo-razuma o združitvi v DO smo

poverili vse posle v pravnem prometu DSSS ter nakup surovin, repromateriala na domačem in tujem trgu TOZD-u BLP, torej ostane odgovornost in možnost vpliva le na čisto pro-izvodnjo v TOZD-u. Naša je torej odgovornost le, če se ne doseže cen na trgu zaradi ne-ustrezne kvalitete izdelkov, če prekoračimo dogovorjene stan-darde porabe materialov in dela oz. če ne izkoriščamo kapacitet zaradi organizacijskih pomanj-kljivosti.

Kaj torej iz navedenega izha-ja? Pripraviti je potrebno za TOZD bilanco in plan, ki izhaja iz določil sporazuma, na DO Novoles pa bilanco in plan, ki bo zajemal skupno poverjene nalo-ge, kajti nemogoče je imeti vpliv na ekonomiko proizvodov, ko v proizvodni verigi nastajajo pri internih cenah sledeči lapsusi: 4 nože za Q. ANN VCR plačamo po internih cenah 37 \$, povpre-čen stol pa prodamo za 25 \$. Želim povedati sledeče, da je TOZD TPP v stari obliki dohod-kovne organizacije bil bolj dohodkoven. Situacija se je slabšala, ko smo začeli razvijati interno kooperacijo, to pa zaradi tega, ker je vsak TOZD kooperativni element prodal finalistu za lastno ceno ne glede, kako je ta sestavljena. Tako, če bi šli delit proizvodnjo na 7 odd. ali obratov, verjetno za sedme-

ga; zadnjega v verigi ne ostane ničesar. Tudi nestrokovnjak lahko ugotovi, kaj se na internih cenah dogaja. Sicer pa so interne cene uveljavljene neza-konito, saj še danes velja Samoupravni sporazum o združi-tvi v DO, kjer smo dohodkovne odnose v DO uveljavili na skupnem dohodku in prihodku.

Večkrat sem tudi opozarjal, da za konkreten program 4505 z tremi fazami obdelave v interni kooperaciji stanejo elem. 20 % več kot v eksterni kooperaciji. Opozarjam tudi, da je nerealno postavljati kalkulacije, ker čisto preprost verjetnostni račun pokaže, da tudi če bi imeli popolnoma robotizirano pro-izvodnjo, prihaja do določenega škarta. To je dokazala tudi prak-sa. V naši proizvodnji pa gre ele-ment povprečno skozi 10 faz obdelave in nemogoče je, da ne bi prišlo tudi do vsaj minimal-nega izmet. Pa tudi če z 100 % kvaliteto prihranimo recimo 3 % na NMS, pomeni to 20 starih milijard. To pa v primerjavi z ostalimi stroški (obresti, revoloziracija itd.), ki so nesora-zmerno večji in na katere TOZD nima nikakršnega vpliva, ne pomeni veliko. Večkrat pav-šalno govorimo o slabo dohod-kovnem programu ploskovnega pohištva, da bi pa kdaj kdo opravil analizo, za kaj je ta program slabo dohodkoven, pa

ne. Če analizo pripravi TOZD sam, se je ne upošteva. Nalijmo si čistega vina in stopimo na pot skupnega prihodka, ki je do danes mimo internih cen edini pravno veljavni obračun med TOZD-i, pa se bo slika dohodkovnosti bistveno obrnila. Če pa to ni možno, predlagam določeno osamosvojitve TOZD-a in sicer, da sam obdeluje elemente od začetka do konca ali pa si poišče cenejše kooperante. V kolikor pa bo večina dela, ki bi ga v skladu s 147. in 148. členom Samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Novoles morala opraviti DSSS oz. BLP, opravljala TOZD sama, naj se tudi za to področje uredijo interne cene tako, da bomo usluge plačevali po opravljenem delu konkretne službe, oz. jih bomo v skladu s 134. členom prej navedenega sporazuma poverjali drugim cenejšim organizacijam oz. skupnostim.

Želimo sodelovanje po reku: čisti računi dobri prijatelji; ne pa, da se na nas vrši vse vrste pritiskov zaradi nedohodkovnosti, za katero smo v manjši meri krivi ravno sami.

Kaj je bilo narejenega, da bi se neugodne razmere v tozdu izboljšale?

Tako nam v tozdu kot vodstvu Novolesa (KPO-ju) je jasno, da taka situacija ne more trajati v nedogled. Res je, da tozid ohranja novolesova solidarnost, vendar tudi ta ne more in ne sme trajati v nedogled. Vodstvo Novolesa je z vso odgovornostjo pristopilo k sanaciji tozda. Imenovana je bila sanacijska komisija v sestavi: Milan Colnar, predsednik, Gorjup Tomo, član, Vidmar Slavko, član in jaz kot član. Namen te komisije ni, da bi pač o nečemu razpravljala, pač pa okrevanje tozda do te mere, da bi že letos tozid poslovil z pozitivnim rezultatom. Da bi ta cilj dosegli, moramo brezkompromisno uresničiti naslednje:

- povečanje proizvodnje na zaposlenega
- radikalno zmanjšanje režijskega dela delavcev
- absolutno zmanjšanje zaposlenosti po predloženi kadrovske projekciji
- povečanje kakovosti in zmanjšanje škarta
- zmanjšanje stroškov proizvodnje na enoto proizvoda
- intenzivno vključevanje strokovnih služb DSSS, BLP in TE v posamezne segmente dela,
- zmanjšanje deleža obveznosti do DSSS, BLP in TES glede na obseg proizvodnje
- intenziviranje izvajanja posebnih ukrepov (pri uvozu itd.)

K izvajanju ukrepov smo že pristopili. Število zaposlenih smo iz dosedanjih 157 zmanjšali na 90 delavcev. Plan preračunan na zaposlenega v enem dnevu

smo povečali iz 5,20 na 6,40. To pomeni, da smo plan na zaposlenega povečali za 23,8 %. Poleg tega ukrepa smo izvedli še korekcijo normativov in sicer za 10 %. Prerazporeditev delavcev iz režije na proizvodnjo nam bo prineslo še dodatne rezultate. Seveda pri skrbi za povečanje storilnosti še zdaleč ne mislimo zanemariti kakovosti. To bo še nadalje naša velika skrb.

Ali menite, da bo to zadostovalo, da dosežete zastavljeni cilj?

Seveda ne. Omenil sem le tiste parametre, za katere mi v tozdu lahko vplivamo. Menim, da bi že ti ukrepi, če bi jih dosledno izvedli v vseh tozidih, s katerimi smo povezani z reprovigo, omogočili željeno konkurenčnost in pozitivno dohodkovnost poslovanja. Vzporedno s temi ukrepi pa tečejo aktivnosti na področju pridobivanja ustrežnejših proizvodnih programov, na področju trženja in drugo. Že sedaj skupaj z razvojem intenzivno pripravljamo nove programe, ki bi zagotavljali stabilnejšo proizvodnjo in boljše dohodkovnost. Na področju trženja iščemo najcenejše poti trženja tako na domačem trgu kot tudi na tujih trgih, trudimo se, da zagotavljamo kupce ostalim odvezom, opravljajo se analize trga o novih proizvodih itd. Kot vidite, smo pristopili k vrsti aktivnosti, katerih namen je uresničitev cilja, to je, okrevanje tozda.

Videli smo, da ste podvzeli vrsto ukrepov. Nekateri med njimi so tudi take narave, da drastično posegajo v kadrovske zadeve: zmanjševanje zaposlenih, prerazporejanje po tozidih, povečevanje storilnosti, prerazporejanje režijev v proizvodnjo, povečanje discipline itd., kako so delavci to sprejeli?

Prav gotovo ne z veseljem! Menim, da je bil to za vse nas zelo boleč korak. Prepričan sem, da se je marsikateremu utrnila celo solza. Verjemite, ni lahko zapustiti delovno mesto, na katerem si delal leta in leta, niti ni prijetno zapustiti delovne sredine, kolegov, s katerimi si bil leta tesno povezan... Prepričan pa sem, da so naši delavci zastopili, da so bili ti ukrepi nujni in da drugače ne gre več naprej. Vsi se tolažimo z misljo, da je to stanje samo začasnega, prehodnega značaja. Če se bodo naše napovedi uresničile bo to že ob koncu leta. Žal pa v sedanjih gospodarskih razmerah nobena napoved ni zanesljiva. Na gospodarjenje našega tozda vpliva še vrsta zunanjih faktorjev, na katere pa mi v Novolesu ne moremo niti približno vplivati. Zato nam ostane oprijemljiva točka le ta: storimo, kar lahko sami storiti moremo in upajmo, da bomo uspeli!

A. Šterbenec

INTERVJU

BAVDEK JANEZ, naš upokojenec, med NOVJ borec XV. divizije

Letos praznujemo 45-letnico ustanovitve XV. divizije NOVJ. V ta namen se že vrstijo raznovrstne aktivnosti, katerih namen je obeležiti praznovanje 45 obletnice ustanovitve XV. divizije NOVJ. V program praznovanj, ki bodo dosegla višek 18. junija, se vključujemo tudi mi z našim glasilom. To pot objavljamo intervju s tov. Bavdek Janezom, našim upokojencem, ki je bil aktivni udeleženec NOVJ v enotah Gubčeve brigade, ki je bila sestavni del XV. divizije.

Bavdek Janez se je rodil 1. 1908 v Jurki vasi. Že pred vojno se je zaposlil na žagi in pozneje, ko je postala žaga integralni del Novolesa, v Novolesu. Sedaj je v pokoju, vendar kot Novolesov sosed trajno ohranja stike s svojo matično delovno organizacijo. Za pričujoči intervju smo ga izbrali zato, da nam kot aktiven udeleženec NOVJ, kjer je opravljal tudi odgovorne funkcije, izpove, kako je sam doživljal NOVJ.

Tov. Bavdek, kako in kdaj ste stopili v partizane?

V NOVJ sem se aktivno vključil 15. maja 1942. Tedaj sem bil star 34 let. Doma sem iz Jurke vasi, delal sem pa na žagi v Straži. Domača vas kot tudi žaga sta bili v tistih časih za partizane zelo pomembni. Vas se nahaja na obrobju gozdov, zato so jo partizani v času italijanske okupacije večkrat obiskovali tako ponoči kot tudi podnevi. Žaga s svojo dejavnostjo je pa bila prav tako za partizane zelo pomembna, ker je za okupatorjeve potrebe razlagovala prepotrebni les. Tako sem postal za parti-

zane zelo zanimiv. Uporabili so me predvsem za obveščevalno delo na terenu pa tudi za zahtevnejša dela: zavarovanje partizanskih komisij, za prevoz živil in izvajanje rekvizicij. Delo ni bilo niti najmanj lahko, saj smo vse to opravljali pred nosom Italijanov, ki so bili stacionirani v Vavti vasi in v Straži.

Ali se iz tega obdobja še posebej spominjate kakšnih dogodkov ali akcij?

Za mene je bila v tem obdobju pomembna predvsem naslednja akcija. Naša žaga v Straži, ki smo jo vsi, ki smo bili na njej zaposleni, spoštovali, je postala za italijanskega okupatorja zelo donosna. Žagala je les, ki se je s pridom uporabljal za vojaške namene. To pa partizanom seveda ni ugajalo. V začetku maja tako dobi takratni vodja žage Štok, ki je pred Italijani pribežal v naše kraje iz Primorske, sporočilo, da se mora javiti v Podturnu pri tov. Kidriču. Štok si je za to nevarno pot izbral za spremljevalca mene. Na pot sva se odpravila 8. maja 1942. Ubirati sva morala stranske poti in steze, da sva se neopazno pretihotapila mimo italijanskih patrolj in drugih izdajalcev do Podturna. Tam je tov. Kidrič ukazal, da se mora žaga v Straži ustaviti, ali pa jo bodo partizani razstrelili. Mi smo se odločili, da bomo žago onemogočili tako, da jo bomo poškodovali, vendar tako, da se jo bo ob priliki dalo ponovno usposobiti. Tako smo storili in žaga nekaj časa ni delala.

PROSLAVA ob 45-letnici ustanovitve XV. udarne divizije NOVJ

INFORMATIVNI
BILTEN
organizacijski in operativni odbor

Ali so Italijani tolerirali ustavitve Žage?

Seveda ne, vendar je brez nas delavcev sami niso mogli usposobiti. Zaradi groženj z zapori in celo z ustrelitvami smo bili primorani, da smo v juniju zopet delali na žagi. Meni osebno so trije italijanski t. i. vojaški gozdni policisti zagrozili z verigami (zaporom), če ne bomo šli delat na žago. Čeprav smo prišli na žago delat, ni nikoli delala s »polno paro«. Vedno smo naredili kako okvaro, samo da je bilo treba popravljati in tako žaga veliko časa ni obratovala.

Kdaj ste se aktivno vključili v partizanske enote?

V partizanske enote sem se vključil ob kapitulaciji Italije 1. 1943. Razporejen sem bil na Bazo 20 v ekonomat oz. intendaturo. Tu sem bil do jesenske nemške ofenzive. Ob tej priliki sem videl, koliko zlega so nam naredili nekdanji Kočevarji, ki so se izselili na plodna Krška polja. Ti so bili vodiči nemškim enotam in ker so zelo dobro poznali Rog, so odkrili marsikatero našo skrivno zalogo oz. postojanko. V prijetnejšem spominu mi je pa ostal naslednji dogodek. Ob kapitulaciji Italije so se italijanske enote umikale iz Novega mesta in Bele krajine skozi Stražo proti Ljubljani. Ob tej priliki sva se s tov. Kašček Jakatom ponovno srečala z istimi vojaškimi gozdnimi policisti, ki so nam grozili ob ustavitvi žage. Razorožila sva jih in pri tem zaplenila mitraljez in 2 »šnelfajerice«.

Kako je bilo po ofenzivi?

Po končani ofenzivi smo bili razporejeni v brigade. Jaz sem bil 4. januarja 1944 razporejen v Gubčevo brigado, ki je bila v sklopu XV. divizije. Od skupnih akcij te divizije se spominjam napada na Stanpetov most, napada na Ribnico, na Ljubljano in vrsto akcij izгона sovražnika iz Štajerske po kapitulaciji Nemčije. Gubčeva brigada je bojevala vrsto bojev in se v njih močno prekalila. Rad se spominjam napada na Žužemberk, kjer smo zelo uspešno sodelovali v napadu z našo artilerijo. Spominjam se tudi, kako smo morali z hitrim maršem priti na pomoč iz Suhe krajine v Belo krajino, kjer smo na položajih zamenjali izmučeno Kordunsko brigado in branili Metliko pred nemškimi napadi. Živo mi je ostal v spominu tudi pohod naše brigade v Kordun v Pisarovino. Tja smo peljali naše ranjence in dobili nove obleke ter opravili cepljenje proti tifusu. Menili smo, da bomo vsaj malo počivali, pa nas je čakal pohod nazaj na Dolenjsko. Prekoračili smo Ljuben in se znašli v hosti pred mojo rojstno Jurko vasjo. Ko sem videl, da smo v meni znanih krajih,

sem vprašal komandanta, kam gremo. Odgovoril je, da v Jurko vas. Povedal sem mu, da sem tu domačin. Uporabil me je za vodiča, tako da smo razmestili naše vode na ustrežna mesta in se tako zavarovali pred nenadnimi napadi sovražnika. Ob tej priliki se je zgodil dogodek, ki bi lahko bil za mene življenjsko usoden. Ko smo postavljali stražo nad Kočmanom na Rajn vrhu, sem dal vodniku svojo angleško »šnelfajerico«, da bi imel vod večjo ognjeno moč, on mi je pa dal svojo kratko italijansko puško. Medtem so naši z orožjem užgali proti vases, kjer je svetila luč. Nemci so odgovorili s streljanjem iz lahkega tanka. Krogle so zadele tovariša ob meni v nogo, jaz pa sem čutil le lahek udarec, vendar brez bolečin. Ko pa smo pregledovali puške, mi je komandant zaklical, kaj neki sem delal s puško. Italijanski izstrelek me je namreč zadel, vendar na mojo sečo v puškino ležišče naboja. Tu se je zaustavil in poškodoval puško. Če puške ne bi imel, bi me zagotovo ubilo.

Ali ste dosegli napredovanje v partizanih?

Kot sem že rekel, sem začel s terenskim delom. Ko sem stopil v brigado, sem najprej imel lahki minobacač, nato sem bil v četi pomočnik pri težki bredi. Kmalu sem postal tudi politdelegat v vodu. Septembra 1944 sem bil poslan na politični tečaj v Suho krajino. Po končanem tečaju sem postal pomočnik komisarja II. čete Gubčeve brigade. Ko sem se vračal iz tečaja, smo zvedeli, da je Beograd osvobojen. Morala mi je tako zrasla, da sem sklenil, da stopim domov. Ko sem v zgodnjih jutranjih urah prišel domov, se je žena močno prestrašila in mi povedala, da je še polno belogardistov, ki prihajajo v vas. Spoznal sem, da s padcem Beograda vojna še zdaleč ni končana. Mislili smo, da bomo korakali v Nemčijo, zato sem prej še hotel obiskati domačo hišo, vendar je bilo še veliko bojev in žrtev, predno smo si priborili svobodo. Ko sem prišel iz vojske domov, sem dobil čin kapetana.

A. Šterbenc

INOVATOR

Postopek predlaganja, vložitve in uveljavitve inventivnega predloga

Mnogokrat se dogaja, da za delavce, katerih inventivni predlogi so doživeli realizacijo in prispevali k povečanju prihrankov v delovni organizaciji, niso izvedeni ustrezní postopki nagraditve dotičnih inovatorjev. Da bi inovatorjem in njihovim nadrejenim delavcem olajšali težave, ki jih postopki zahtevajo, bomo v današnji rubriki opisali postopek, kakršen je predpisan s pravilnikom o inventivni dejavnosti DO Novoles.

V 21. členu Novolesovega pravilnika je navedeno, da inventivni predlog priglasí avtor, skupina avtorjev ali od avtorja oz. skupine pooblaščená oseba delavskemu svetu TOZD.

Prijava predloga mora vsebovati poleg osebnih podatkov avtorja in prijavitelja popis predloga, skico, načrte, predvsem pa izračun ali ocena koristnosti predloga. Če je pri oblikovanju predloga sodelovalo več avtorjev, mora biti iz prijave razvidna udeležba vsakega soavtorja, za katero pa so se avtorji dolžni sami sporazumeti.

predlog izdelal. Strokovna komisija pa ugotovi oz. oceni vse stroške temeljne organizacije, ki so že ali bodo ob realizaciji predloga nastali in predstavljajo odbitek pri izračunih čiste gospodarske koristi.

Tako pripravljen predlog predloži strokovna komisija v dokončno odločitev delavskemu svetu temeljne organizacije v kateri je predlog nastal.

Tako se postopek konča z izplačilom nagrade avtorju predloga. Inovator s tozdl sklene pogodbo, s katero se uredijo vzajemne pravice med avtorjem

Seveda so primeri ko avtor ne more izdelati točnega opisa predloga, načrta, skic ali izračuna oziroma ocene koristnosti. V takih primerih delavski svet temeljne organizacije, v kateri je predlog ustvarjen pooblasti direktorja da ta določi strokovnjake ali skupino strokovnjakov, ki opravi celotno prijavo po zamisli avtorja.

Prav tako delavski svet temeljne organizacije, v kateri je predlog ustvarjen, pooblasti direktorja, da imenuje posebno strokovno komisijo, ki opravi pismeno oceno predloga.

Člani strokovne komisije so lahko strokovnjaki iz temeljne organizacije v kateri je predlog ustvarjen, iz drugih temeljnih organizacij in delovne skupnosti strokovnih služb delovne organizacije Novoles, ali iz druge delovne organizacije in strokovne institucije.

Pismena ocena predloga, ki jo opravi strokovna komisija ob pomoči in sodelovanju avtorja predloga mora vsebovati pomen uporabe, zvrst prihrankov in okoliščine v katerih je avtor svoj

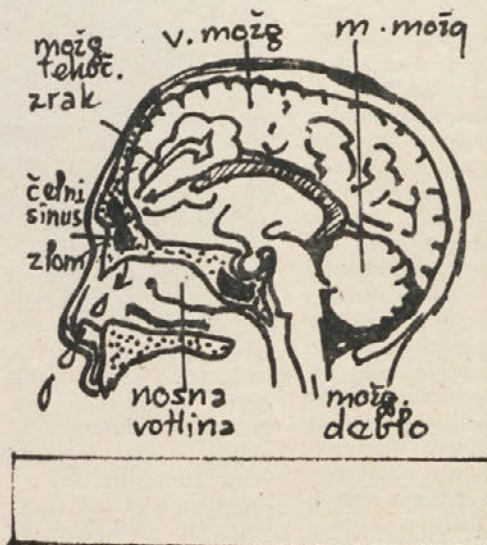
in temeljno organizacijo.

V postopku so določeni roki v katerih morajo pristojni organi izpeljati zadeve in sicer, direktor TOZD mora najkasneje v 1 mesecu od datuma imenovati strokovno komisijo, ta pa mora najkasneje v 3 mesecih od imenovanja izdelati pismeno oceno predloga.

Postopek izgleda silno zapleten, vendar naj bodoče inovatorje to ne moti, saj zato obstajajo strokovne službe, ki to po svoji dolžnosti opravijo. Dogaja pa se, da so v sredini, kjer je predlog nastal zaradi zavisti odpori zoper izpeljavo postopka, v katerem naj bi avtor dobil nagrado.

Da se to ne bi dogajalo, obstaja v Novolesu strokovna služba, ki skrbi za inovatorje in jim pomaga pri njihovem delu. Zato vsem inovatorjem in njihovim sodelavcem sporočamo, da se v vseh primerih, ko gre za izpeljavo postopka predhodno informirajo na int. tel. 324 (DSSS), kjer boste dobili ustrezno strokovno pomoč.

Janez Doltar

Bodičke

Kako skrbijo za minimalne zaloge materiala v Novolesu, vidimo v TOZD-u TSP:

Na zalogi imajo 9640 M-kom (M-kom=1000 kom) dekorativnih žebličkov Fi 9,7 (potrebnih pri izdelavi stolov) v skupni vrednosti 220.515.000,000 din.

Kljub mali porabi in opozorilom skladiščnika ne ukrepanje odgovorni ničesar za zmanjšanje zaloge.

»SM«

Sprejemaj mirno vse, pohvale in klevete, in pusti s tepci vsak prepir.

»OH«

Pri prebiranju našega glasila Novoles, sem opazil sestavek v rubriki VROČA TEMA, dokaj po mojem mnenju enostransko neodgovorno in verjetno v marsičem tudi daleč od resnice, precej »strokovno« obdelano pisanje, ki govori o remontu drobilca in še o marsičem nasploh.

Avtor (podpisan z M.M.) se ima za nekakšnega strokovnjaka na raznih področjih, saj s svojim pisanjem strokovno ocenjuje sam potek popravila drobilca, koliko to in še kaj na splošno stane, preko nekakšnega iskanja malomarnosti in odgovornosti takšnih in takšnih TES-ovih delavcev in konča pri direktorjih, ki s svojimi podpisi računov plačajo po njegovem slabo in malomarno delo TES-a nasploh. Menim, da tako na splošno napisan sestavek nima nobene osnove in da za tako cinično pisanje o strokovnjakih tov. M. M. ni ustrezen. Tak način, kot si ga je izbral, v celoti razvrednoti tudi dobro delo, ki je že bilo opravljeno konkretno za omenjeni drobilec in na splošno katerega pa je verjetno tudi še nekaj v TES-u in Novolesu nasploh. Pri vsem tem bi se marsikaj dalo doreči, ali pa je že dorečenega na določenih nivojih, tako da so določene bojzani avtorja odveč, morebitno slabo in malomarno delo pa imajo direktorji (avtor jih verjetno pozna) skozi račun možnost zavrniti oz. kako drugače doreči, ne

da bi bilo takšno natolcevanje v časopisu sploh potrebno.

Pri postavljanju računov in pometanju pred tujim in svojim pragom bi tov. M. M. z malo samokritičnosti lahko navsezadnje tudi za sebe, kljub temu da je strokovnjak s posebnimi pooblastili, izračunal, koliko stane obisk gostilne s službenim avtomobilom med delovnim časom in na tem področju postal vzgled delavcem. Z zadnjimi vrsticami nimam namena karkoli pogrevati in s tem vplivati na odnose med TOZD TES in TOZD ŽAGA.

Fink Tone

Ne vemo na čigavem zelniku (ali v čigavem vinogradu) je vzcvetela cvetica, da delavci Novolesa koristijo funkcionalno izobraževanje za spomladanska dela v vinogradih. Če je tako, se dolenjskemu vinogradništvu dobro piše, saj je funkcionalno izobraževanje po sklepu KPO ena izmed pomembnih nalog v razvoju naše DO.

Menimo, da se je zaradi uvedbe stimulacije zmanjšalo število vinogradnikov na račun

bolniškega staleža, gotovo pa še vedno obstajajo taki, ki jim »strokovna izpopolnjevanja« niso dovolj, ampak za »delo in postanke v vinogradih« izkoristijo tudi krajše službene poti.

Mogoče avtor meni, da bi bilo potrebno sprejeti sklep, da se strokovnega izpopolnjevanja lahko udeleži le tisti, ki v kadrovsko službo dostavi potrdilo Zemljiške knjige, da ne poseduje vinograda!

Kadrovsko-socialna služba

KAR TAKO

— Pri pouku teorije o cestno prometnih predpisih: No, Slavko, kaj boste storili preden boste prevozili križišče z rdečo lučjo na semaforju? Kupil si bom avto...

— No, pa mi naštejte bistvene dele avtomobila, spodbuja instruktor bodočo voznico... Ona malo pomisli in našteje: kolesa, luči, ročna, legenzici...

»SM«

Pomen kakovosti izdelkov v strategiji trženja

Kakovosti izdelkov ne moremo obravnavati absolutno, torej glede na nacionalne ali internacionalne standarde, marveč le glede na to, kako zadovoljujejo potrebe potrošnikov v okviru postavljene strategije na določenem trgu.

Določanje strategije pomeni iskanje možnosti na trgu, ugotavljanje potreb potrošnikov, njihovih želja, preferenc in ustrezno prilagajanje poslovanja organizacije, da bi čimbolj zadovoljila njihove potrebe. Strategija trženja za posamezni izdelek ali skupino izdelkov pomeni izbiro ciljnega segmenta trga in določitev trženjskega spleta za pridobitev tega trga:

a) Izbira ciljnega segmenta trga pomeni opredelitev homogene skupine potrošnikov, katerim želi organizacija ponuditi svoje izdelke in zadovoljiti njihove potrebe.

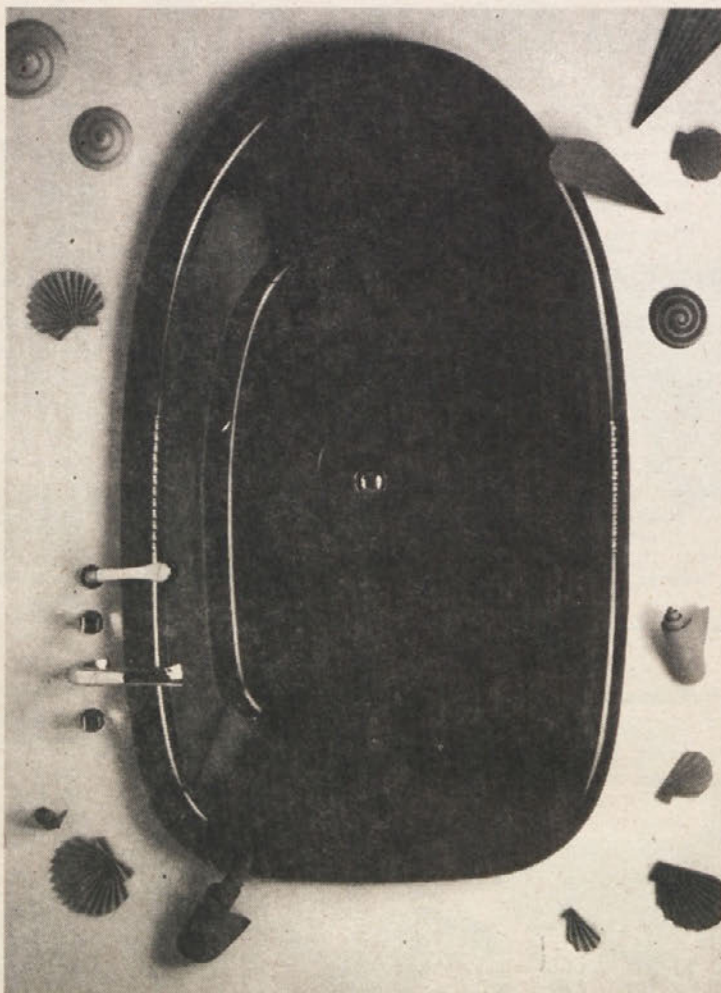
b) Določitev trženjskega spleta pomeni opredeljevanje značilnosti vseh elementov trženja (marketinški miks), ki jih namerava organizacija vključiti v svojo ponudbo, da bi zadovoljila te potrebe.

Izdelek, distribucija, promocija in cena so znani elementi trženja, ki jih mora organizacija upoštevati pri oblikovanju svoje strategije. Kakovost izdelka postaja v konkurenčnih razmerah gospodarjenja vedno bolj temeljna sestavina sodobnega trženja in jo morajo naše organizacije upoštevati na tujih trgih in tudi na domačem. To pa ni vedno enostavno, saj je treba upoštevati kakovost v širšem smislu, tako kot jo razumejo potrošniki, ne pa tako, kot jo vidijo proizvajalci. Kakovosti torej ne moremo obravnavati le s proizvodnega stališča, marveč predvsem s tržnega.

TUJE IZKUŠNJE IN MI

Po svetu namenjajo proučevanju izboljšanja kakovosti vedno več pozornosti. Objavljene so številne študije, ki govorijo o tem, zakaj so posamezna podjetja ali celo države uspešni na svetovnem trgu, drugi pa ne. Navajamo nekaj ugotovitev iz študije o uspešnosti metod trženja britanskih, ameriških in japonskih podjetij, ki jo je izdala skupina britanskih ekonomistov z univerze v Warwicku (GV, 7. avgusta 1987). Iz študije je razvidno, da številna britanska in ameriška podjetja nimajo izdelane jasne marketinške strategije in da njihovi izdelki pogosto nimajo nobene konkurenčne prednosti, zato jim ostanejo le nizki cenovni tržni segmenti. Njihovi izdelki niso prilagojeni svetovnemu trgu in ne morejo ustrezno tekmovali z Japonci, ki poudarjajo svojo večjo kakovost in zanesljivost. Prednost japonskih podjetij je v dobrem poznavanju tržnih segmentov ter kupčevih zahtev in želja. Iz študije je razvidno, da je kar **tri četrtine japonskih podjetij organiziranih po proizvodih**. To jim omogoča, da se lahko posvetijo izboljšanju kakovosti potencialno najbolj zanimivih izdelkov.

Kakšen pomen ima kakovost za nadaljnji razvoj posamezne države, smo ugotovili tudi pri nas. Iz poročila sveta za kakovost pri GZS avgusta je razvidno, da je skupščina SR Slovenije obravnavala problematiko kakovosti že novembra 1985. Spre-

jela je izhodišča za celostno usmerjanje izboljševanja kakovosti poslovanja na vseh področjih dejavnosti. S svojimi sklepi je med drugim naložila poslovodnim delavcem izdelavo programov za izboljšanje kakovosti. V prihodnje bo treba nameniti več pozornosti usposabljanju delavcev, standardizaciji, primerjalnemu ocenjevanju izdelkov in izdelavi sistema informacij o kakovosti izdelkov.

Po mnenju avtorja tega prispevka bo treba za izboljšanje kakovosti pri nas največ storiti v organizacijah združenega dela, in to na področju trženja. V preteklih letih je bil zanemarjen tržni koncept gospodarjenja, s tem pa tudi skrb za kakovost. Raziskava trga, preučevanje potrošnikov in njihovih potreb, sistematično spremljanje konkurence, izdelava strateških operativnih planov trženja ter večje upoštevanje zahtev, zaposlenih v prodaji na domačem trgu in v izvozu, lahko veliko pripomorejo k večji kakovosti in k večji učinkovitosti našega gospodarjenja.

JAPONSKA POT

Odgovor na to, kako v celoti obvladovati kakovost, lahko poiščemo tudi pri tistih, pri katerih se lahko zgledujemo – pri Japoncih. Poglejmo si, kaj o tem meni Kaoru Ishikawa, avtor knjige Kako celovito obvladati kakovost – Japonska pot (Tehniška založba Slovenije, 1987). S stališča trženja smo analizirali

knjigo tega uglednega strokovnjaka in izločili 24 njegovih misli, ki so vredne vse pozornosti, še posebno pri nas:

1. Obvladovanje kakovosti se začne z izobraževanjem in se konča z njim.

2. Za obvladovanje kakovosti je treba izobraziti vse delavce, od glavnega direktorja do delavca pri montažnem traku.

3. Prvi korak pri obvladovanju kakovosti je spoznanje zahteve potrošnikov, naslednji pa ugotoviti, kaj hoče kupiti.

4. Kakovosti izdelkov ne moremo ugotavljati s tem, ali ustrezajo nacionalnim standardom, marveč le po tem, ali zadovoljujejo potrebe potrošnikov. Potrošniki morda niso zadovoljni z izdelki, ki ustrezajo standardom, poleg tega se njihove zahteve iz leta v leto spreminjajo.

5. Če standardni predpisi niso bili dopolnjeni v 6-ih mesecih, je to dokaz, da jih nihče ne uporablja resno.

6. Kakovosti ne moremo obvladovati, če ne upoštevamo cene, stroškov in dobička.

7. Cena izdelka ni določena s stroški, marveč z različno vrednostjo kakovosti.

8. Razvrstiti napake in hibe v razrede (kritična napaka, velika napaka, majhna napaka) in jim posvetiti ustrezno pozornost.

9. Ljudje, ki se jim zdi, da je vse v redu in da sploh ni nobenih težav, so ljudje, ki so zadovoljni s trenutnim stanjem in ne razumejo pomembnih reči.

Lovska soba Otva

10. Opazuj kakovost statistično!

11. Osnova obvladovanja kakovosti je preprečevanje ponavljanja napak.

12. Zagotavljanje kakovosti se je na Japonskem časovno razvijalo od stopnje kontrole do obvladovanja procesa in ne nazadnje s poudarkom na razvoju novega izdelka.

13. Pridobiti informacije o reklamacijah in jih objaviti.

14. Udeležba vseh zaposlenih pri obvladovanju kakovosti.

15. Najvišje vodstvo pogosto ne pozna dejanskega stanja v organizaciji, zato se je treba povezati navzdol.

16. Pri celostnem obvladovanju kakovosti je treba upoštevati potrošnikovo in ne proizvodno usmerjenost.

17. Skrajno neodgovorno je stališče tistih načrtovalcev, ki se ne potrudijo izvedeti, kako potrošniki uporabljajo njihove izdelke.

18. Kdor ne zna voditi svojih podrejenih, je samo pol tako dober, kot bi moral biti. Če je sposoben usmerjati svoje nadrejene, ga lahko štejemo za popolno osebnost.

19. Za izboljšanje kakovosti je treba uvesti krožke majhnih skupin, ki prostovoljno in redno

izvajajo aktivnosti za obvladovanje kakovosti v istem delovnem okolju.

20. Trženje je vhod in izhod za obvladovanje kakovosti.

21. Sektor trženja mora imeti osrednjo vlogo pri celostnem obvladovanju kakovosti.

22. Na splošno se ljudje v sektorjih trženja in servisiranja nagibajo k mnenju, da sodi obvladovanje kakovosti proizvajalcem in ljudem, ki delajo v proizvodnih sektorjih. Ta podmena je napačna. Dokler taka oseba prodaja blago, mora biti odgovorna za kakovost.

23. Sektor trženja mora spremljati gibanja in odkrivati sedanje in prihodnje potrebe potrošnikov pred tekmeči.

24. Te potrebe mora vključevati v nove ideje in potem zavestno sodelovati pri načrtovanju in razvoju novih izdelkov.

Iz navedenega je razvidno, da je kakovost tista temelja sestavina, na podlagi katere lahko oblikujemo strategijo trženja. Obvladovanje kakovosti v celoti je imperativ za učinkovito gospodarjenje in prihodnji razvoj našega združenega dela.

Vir: Media Marketing, št. (mag. Peter Tomšič)

Ste pripravljeni z darovanjem katerega svojih organov rešiti življenje sočloveku?

IZKAZNICA DAROVALCA

V PRIMERU SVOJE SMRTI PODARJAM ORGANE SVOJEGA TELESA, DA BI POMAGAL BOLNIM PREŽIVETI IN JIM POVRNITI ZDRAVJE

DAROVANJE ORGANOV REŠUJE ŽIVLJENJA!

Podpis darovalca: Datum:

Izkaznico imejte vedno pri sebi.

rks

S sprejetjem Zakona o presajanju delov človeškega telesa v zdravstvene namene je tudi v Sloveniji pravno urejen nadaljni razvoj tega področja zdravstvenega varstva. S tem je dana možnost, da se ljudje že za življenje sami odločijo in dovolijo, da po smrti dele njihovega telesa uporabijo za preživetje oziroma povrnitev zdravja svojcu, sorodniku ali sočloveku.

Uspešnemu presajanju krvi, ki se je začelo pred več kot sto leti, so sledila nova medicinska spoznanja, ki omogočajo presajati dele kože, ožilja, kostnega tkiva, očesno roženico, ledvice, jetra, trebušno slinavko, pljuča in srce. Medicinski znanosti je prav tako uspelo rešiti probleme, ki nastajajo pri presajanju organov zdravega človeka bolniku iz najozje družine in tiste ob odvzemu organa po smrti darovalca in presaditvi tega organa obolelemu človeku.

Najdlje je v praktičnih možnostih presajanja organov prišla medicinska znanost pri presajanju ledvic, saj je bolnikov, ki jim iz najrazličnejših vzrokov dokončno odpovejo ledvice, veliko. Zdravljenje je možno le z dializo, ki bolniku sicer pomaga živeti, vendar ga dokaj omejuje in celo izpostavlja dodatnim nevarnostim. Za nekatere bolnike je presaditev organa edina možnost za preživetje, za druge je možnost daljšega in bistveno kvalitetnejšega življenja.

V naši samoupravni družbi smo že v marsikateri stiski dejavno dokazovali solidarnost in plemenitost do ogroženega sočloveka. Zato se bo marsikdo gotovo odločal tudi za to plemenito dejanje in dovolil, da po smrti uporabijo dele njegovega telesa za zdravje sočloveka.

Če se boste odločili za tako dejanje, boste prejeli izkaznico, ki jo pazljivo preberite, izpolnite, podpišite in jo imejte vedno pri sebi. Ta izkaznica bo dokazilo vaše odločitve in hkrati podlaga za izpolnitev vaše volje. Svojo odločitev lahko izrazite katerikoli organizaciji Rdečega križa Slovenije, morda takrat, ko se boste udeležili krvodajalske akcije ali ko boste pri zdravniku. Lahko pa to storite tudi v svoji krajevni skupnosti ali organizaciji združenega dela.

Za plemenitost se vam v imenu bolnikov – prejemnikov iskreno zahvaljujemo in vam zagotavljamo, da bo vaša odločitev izpolnjena v skladu z etičnimi, medicinskimi in pravnimi načeli.

Predsedstvo Skupščine Rdečega križa Slovenije

Strokovna knjižnica Novoles

Seznam domačih in tujih revij naročenih v letu 1988

1. Aklimatizacija, grijanje, hladenje
2. Byte
3. Chip – sammelbox
4. Chemical Engineering
5. Computerworld
6. Datamation
7. Design from Scandinavia
8. Delo in varnost
9. Delavska enotnost
10. Drvna industrija – Zg.
11. Delegatski obveščevalec
12. Drvarski glasnik, Bg.
13. Delo
14. Die katle und klimotechnik, Stuttgart
15. Dolenjski list
16. Direktor
17. Ekonomska revija
18. Electronics, New York
19. Elektrotehniški vestnik
20. Financial Times
21. Furniture today, New York
22. Gospodarski vestnik
23. Gozdarski vestnik
24. Glasnik
25. Holz und Kunststoffverarbeitung, Stuttgart
26. Hemijska industrija, Bg.
27. Interni, Milano
28. Investicije
29. Journal of coatings technology, Philadelphia
30. Kemija u industriji, Zg.

31. Kvaliteta i pouzdanost
32. Komunist
33. Konstoffe german plastic
34. Les
35. Modern plastics international
36. Mesečni statistični pregled SR Slovenije
37. Moj mikro
38. Naš dom
39. Obramba
40. Občan
41. Obvestila
42. Organizacija in kadri
43. Polimeri, Zg.
44. Patentni glasnik
45. Pravnik
46. PB. revija za planiranje
47. Pravna praksa
48. Preporod
49. Procesna tehnika
50. Privrednik
51. Rapra abstracts, Oxford
52. Revija rada
53. Raziskovalec
54. Revija za razvoj
55. Sintez
56. Sanitar – Heizungs und Klimatechnik, Stuttgart
57. Speciality chemicals
58. Sintez
59. Sudska praksa
60. Strojniški vestnik
61. Statistički godišnjak
62. The Economist, London
63. Uradni list
64. Zaščita rada
65. Življenje in tehnika
66. Wohnen, Hamburg
67. Warme Technik, Stuttgart A. G.

V letu olimpiade – na Olimp

Planinci, izletniki, rekreativci, POZOR!

PS ŠD NOVOLES, organizira izlete na tri vrhove: OLIMP 2911 GRČIJA PERISTEL 2600 (BABA) SR MAKEDONIJA TURČIN 2748 (ŠARA) SR MAKEDONIJA spotoma pa si lahko ogledamo še:

- NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI IN EVROPSKI MOZAIK V TOPOLI
- ČELE KULO V NIŠU
- RIMSKO MESTO PRI DEVDELIJI
- GRŠKA MESTA – TRIKALA, KALAMBAKA, KOZANJ
- METEORO, EDINSTVENO SAMOSTANSKO NASELBINO
- HERAKLEJO PRI BITOLI
- PRESPANSKO IN OHRIDSKO JEZERO
- MAVROVO
- TETOVO
- SAMOSTAN JOVANA BIGORSKEGA
- POPOVO ŠAPKO IN ŠEKAJ

Potovanje bo predvidoma trajalo 10 dni. Datum odhoda bomo določili naknadno, predvidevamo pa, da bo nekje med 30. 9. 1988 in 15. 10. 1988.

PREVOZ!

I. VARIANTA: Prevozno sredstvo avtobus

BIVANJE V: koči, šotoru, avtobusu, motelu ali hotelu – odvisno od okoliščin in zmogljivosti posameznikov

II. VARIANTA: Prevoz kombi-niran

Prevoz z letalom do Skopja in dalje z avtobusom preko Grčije nazaj v Skopje. Vrnitev iz Skopja z letalom.

Predprijave sprejema Kosmina Gorazd v KSS do 20. 5. 1988. Število izletnikov je omejeno na 45. - Novolesovi delavci imajo prednost pred ostalimi.

Če bo dovolj predprijav, bomo sklical sestane interesentov do 30. 5. 1988.

Cena izleta bo odvisna od izbire variante, oziroma od oktobrskega cenika uslug prevoznih sredstev. Predvidevamo okoli 150.000 din.

PLANINSKI POZDRAV!
PS NOVOLES

Vzpon na Porezen 1988

Spominskega zimskega vzpona na Porezen, k spomeniku marca 1945 padlim partizanom, smo se skupaj z mladimi planinci PD Novo mesto udeležili: Stopar Ivan, Pureber Marija, Miklavčič Janez, Mikolič Milan, Fink Slavko, Gregorič Janez in Nahtigal Zdenka. Organizacija izleta je bila dobra, vreme lepo. Z avtobusom smo se peljali do Petrovega brda. Od tu dalje pa smo pešali skoraj vso pot po snegu. Vzpon je trajal okoli štiri ure. Na vrhu je že bila množica pohodnikov, ki je skupaj z nami uživala lepote, v

snegu odete gorske narave. V koči smo dobili porezensko izkaznico, tisti ki pa so se pohoda udeležili že večkrat pa lepo spominsko značko. Zaradi mladih smo morali malo bolj pohiteti, tako da smo bili proti večeru že v Novem mestu.

Vzpon je na naše skupno zadovoljstvo popolnoma uspel. Od starejših pohodnikov iz Novega mesta je bilo največ Novolesovcev. Škoda, da nas ni bilo še več, kajti res je lepo in ne preveč zahtevno. Pa drugič! Pozdrav vsem Novolesarjem – posebno še planincem! Nasvidenje v maju na Golici ali pa junija na Kleku!

PS Novoles

Kegljanje med TOZD

19. 3. 1988 je kegljaška sekcija ŠD Novoles izvedla medtozdovsko tekmovanje v kegljanju – borbene igre. Tekmovanje je bilo na kegljišču Doma JNA, udeležba pa ne najštevilnejša. Mogoče je temu botrovalo slovo Bojana Križaja od smučarskih strmin, ki je bilo tudi tega dne, skromno število devetih ekip pa je za novolesovo kegljanje občutno premalo.

Rezultati:

1. TKO – 208 podrtih kegljev
2. TDP – 203
3. DSSS – 196
4. TAP – 180
5. SIGMAT – 165
6. BLP 143
7. Žaga – 118
8. TGD – 97
9. TES – 56

V tekmovanju za najuspešnejši športni tozdzd pa je trenutna razvrstitev naslednja:

1. TKO – 49 točk
2. Žaga – 42 točk
3. TDP – 39 točk
4. TSP – 37 točk
5. TES – 35 točk
6. DSSS – 33 točk
7. BLP – 32 točk
8. TGD – 30 točk
9. TPE – 28 točk
10. SIGMAT – 18 točk
11. TPP – 15 točk
12. TAP – 15 točk
13. BOR – 6 točk
14. TVP – 4 točke
15. TPI – 4 točke
16. Lipa – 2 točki

Do konca tekmovanja moramo izvesti še streljanje in žah. Še vedno pa se sprašujemo, zakaj se nekatere TOZD nikakor ne odzovejo.

ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH ŠAH

Ciklus rednih, mesečnih, šahovskih turnirjev DO Novoles, se počasi končuje. Udeležba je še vedno razveseljiva, saj na nobenem izmed šestih izvedenih turnirjev ni bilo manj kot 14 udeležencev. Posebej nas veseli dejstvo, da se povabilu na turnirje radi odzovejo tudi šahisti iz drugih DO.

Tudi razplet tekmovanja bo izredno zanimiv. Zmagovalec bo znan šele po zadnjem turnirju,

kandidata za prvo mesto pa sta le dva in sicer Novak Zmago iz razvoja in Muhič Jure iz žage. Bolj zapletena pa je borba za tretjo pozicijo, za katero konkurira kar šest kandidatov. Omeniti velja, da za končno uvrstitev šteje le šest najboljših rezultatov.

Rezultati po šestih turnirjih: tabela

Med šahovskimi novicami pa

Rezultati in uvrstitve po šestih turnirjih

Mesto	Ime in priimek	DO	November f=2,35	December f=2,44	Januar f=2,63	Februar f=2,21	Marec f=2,56	April f=2,73	Skup.	Najsl. rezul.	Razl.
1.	Zmago Novak	DSSS	37	33,7	34,7	34,1	35,5	22,7	197,7	22,7	175
2.	Jure Muhič	Žaga	21,3	37,4	40,3	–	38,6	40,3	177,9	–	177
3.	Jože Fortuna	Iskra	31,3	20,2	27,9	12,6	15,7	35,6	143,3	12,6	130
4.	Gorazd Kosmina	DSSS	8,9	30,5	18,5	23	19,2	30,8	130,9	8,9	122
5.	Mladen Majster	Žaga	24,1	14,8	31	20,1	9	19,4	118,4	9	109
6.	Ciril Kosmina	OŠ	–	26,1	25,3	26,8	22,3	13	113,5	–	113
7.	Sandi Černač	Iskra	–	–	21,7	29,9	32	25,4	109	–	109
8.	Slavko Medved	BLP	27,5	23,7	15,9	–	28,4	8,7	105	–	105
9.	Janez Turk	TPP	9,4	17,3	9,6	15,3	25,4	16,2	93,2	9,4	83
10.	Dragan Kužat	DSSS	18,9	9,4	7,1	10,4	7,6	6,7	60,1	6,7	53
11.	Jure Muhič	GG	34,2	12,4	7,6	–	–	–	54,2	–	54
12.	Veljko Vujič	OŠ	16,6	5,9	8,6	6,2	9,6	5,7	52,6	5,7	46
13.	Jernej Muhič	TPI	13,7	8,4	12,3	7,2	–	–	41,6	–	41
14.	Alojz Šašek	TPP	7,4	–	6,6	17,6	5	2,7	39,3	–	39
15.	Šajni Mitrovič	Kraka	–	–	–	–	–	28,1	28,1	–	28
16.	Mehdija Taramiš	TSP	–	8,9	–	6,2	12,6	–	27,7	–	27
17.	Franc Zadravc	Žaga	6,9	3,9	4,6	–	5,6	5,7	26,7	–	26
18.	Ciril Dajčman	Žaga	7,4	–	8,6	7,7	–	–	23,7	–	23
19.	Borut Pečenko	Sigmat	10,9	9,4	–	–	–	–	20,3	–	20
20.	Brane Virant	Krka	–	–	–	–	2,6	7,7	10,3	–	10
21.	Janez Pasar	Iskra	–	–	–	3,2	7	–	10,2	–	10

DOPISUJ V GLASILO	NOVI SADO	PADAVICA BOŽJAST	BOLEZEN VINSKE TRTE	REPAR LADO	RIMSKI VOJSKO-VODJA	MESTO OB VOLCI	ŽENSKO IME	SEVERNI JELENI	NOVA GORICA	RAZLIČNA SAMO-GLASNIKA	SLAVKA JAKLIČ	TANTAL
ANOMA-LIJA												
JAMAR-STVO												
	IRGOLIČ RAFKO IRIDIJ			SPORA								
GLINA				ANIONI, KATIONI								
EUROPSKA REKA				NAŠA ARMIJA FOSFOR								
SESTAVIL SLAVKO MEDVED	PRAVOSL. DUHOVNIK				TRETI TON HRIBOVJE V EVROPI		NAŠ TOZD	ŽLAHTNI LES IZ AFRIKE				
NOVOLES	STANE SEVER CEGNAR FRANC			SLOVEN. SLIKAR (ANTON) M. IME								
DRŽAVA V SRE-DOZEMLJU						REKA V SIBIRIJI						
MORSKI ZALIV					NAVODILO ZA JEDI INDUS. RASTLINA							
IME ZATEPEL IN MESTO V JERUZALEMU							OTOK IN DRŽAVA OB EK- VATORJU					
	MOZOL- JAVOST ŽELEZOVA RUDA						ZAIMEK			AKTINON		
KRAJEVNA SKUPNOST			ZGOD- NOST	VEZNIK OKR. ZA AR			VIKA KREN Ž. IME			ZORAN IVAN		
ITAL. DENARNA ENOTA						TUJE Ž. IME 25. ČRKA				NOGOMET. ZVEZA		
MESTO V BAČKI				ANICA KRANJC	ZVRST, SLOG PREGOVOR					RIMSKA DVA		
PLAČILNO SREDSTVO						ITAL. TELE- VIZIJA EGIPT				KOŠIČ JOŽE PIŠAČA ST. SLOVANOV		
SKUPINA INDIJAN. PLEMEN								H ₂ O				
NAŠ OTOK				KLUB IZ CELOVCA 6. TON				ANG. SVETLO PIVO				AMPER
SLOV. OPERNA PEVKA					EGIP. BOG SONCA			DUŠIK		LUKŠIČ ANICA		

SLOV. DRAMATIK TUJ DVOGLAS. DRŽAVA V AFRIKI

V uspešnih podjetjih

McKinsey

1. Kdor ne dela od sedmih do dvajsetih zvesto našemu podjetju, kdor ne ceni strokovnega usposabljanja ob vikendih in prostih dnevih, kdor bolj spoštuje družino kot podjetje, ne sodi v firmo McKinsey.

2. Moralni kodeks: naročnik je prvi, McKinsey drugi, svetovalec tretji (za vsako svetovalčevo napakico, med katere sodi pritožba naročnika, ki nima nobenega vpliva na svetovalčevo delo, mu pri McKinseyu pokažejo vrata).

Toyota

Pravila dela:

1. Ne odkrivaj skrivnosti naučenih pri delu.
2. Z vsjo močjo se trudi povečati učinkovitost in produktivnost.
3. Drži se pravil svojega delovnega mesta.

Pravila obnašanja:

1. Rano leži v posteljo, rano vstani in bodi vesel.
2. Bodi pravilno in urejeno oblečen.
3. Hitro se spoznaj z okolico.
4. Pazi na varnost in spoštuj naloge in pravila.
5. Če ti kaj ni jasno, vprašaj nekoga pred začetkom dela.

Pravila za odpustitev:

- če delavec ni več potreben,
- če ima delavec fizične probleme,
- če je delavec odsoten več kot 20 dni zaradi nesreče izven dela,
- če je delavec odsoten več kot 15 dni iz osebnih razlogov,
- če je delavec odsoten več kot 4 zaporedne dni brez dovoljenja.

Dolenjski muzej Novo mesto vas vabi na otvoritev razstave slikarja Janka Orača v prostorih Dolenjske galerije v petek, 22. aprila 1988 ob 19. uri. Avtorjevo delo bo predstavil Janez Mesesnel. V spremljajočem programu bodo nastopili Dolenjski oktet in recitatorki z izborom pesmi Ivana Zorana.

Kar tako

- V vaše življenje bo kmalu stopil mlad moški, pravi vedeževalka. Koliko pa bo star? Nič dni, tehtal pa bo okoli tri kilograme.

- Kdo pa je že videl, da se hodi ob treh zjutraj domov? Celo noč nisem spala! vpije žena na moža. Misliš, da sem jaz? skuša pomiriti mož zadevo.

- Ali veš, da se soseda ločuje? Ne, nisem vedel. Kdo pa je kriv? On. On? To si pa ne bi mislil... Da, da, s službenega potovanja je prišel en dan prezgodaj...

- Je res, da ste spali z ženo tega človeka, ki vas toži? Ni res, tovariš sodnik. Niti očesa nisem zatisnil.

- Po poročni noči je Tone vstal in skuhal kavo. Nežno je prebudil ženo in ji jo ponudil. Oh, revček, tudi kave ne znaš skuhati! je dejala po prvem požirku. SM

Slovenski reki

April - mali traven

Aprilski dež mrtvo seje (Domžale.)

Če češminje brhko cvete, rž rada bogato daje.

Če je april deževen, kmet ne bo reven.

Če je Jurija [24.] dež in na Petra suša, se raduje kmetova duša.

Če je moker april, bo kmet veliko pridelkov dobil.

Če je na Jurija lepo, vina dosti bo.

Če je Tiburcija [10., 14.] polje zeleno, dobra bo letina, zrnje jekleno.⁰

Če malega travna grmi, slane se kmet več ne boji.⁰

Če malega travna toplo dežuje, rodovitno leto oznanjuje.⁰

Če na veliki petek dežuje, dobro se leto napoveduje.

Če se aprila vreme smeje, se bo kisalo kasneje.

Če se o Jurjevem krokar lahko v žitu skrije, mlatič jeseni dosti cepcev razbije.⁰

Če sušca sneg kazi, malega travna sneg gnoji.⁰

Jurij kaže duri. Jurij zakuri in odpre nam duri. Jurij podkuri.

Jurij še pred mlajem da malo sena [sušo]. (Lom pri Tržiču.)

Kadar je o mlaju Jurij, ni krme skozi duri.

Kadar murva brsti, slane se več bati ni.

Kolikor dni so žabe pred Jurijem ali Markom [25.] regljale, toliko dni bodo potem molčale, nehale.

Na jurija dan je pravi čas, da nam rž pokaže prvi klas.

Ob šentjurski luži pa suši ob kresu se bo kmet na dobro letino zanesel.

Slana v aprilu je bolj nevarna kot poletna toča in suša soparna.¹

Sončen je april in suh, bo maj za lepo vreme gluh.¹

Več ko ima leto dni, se v aprilu vreme spremeni.

V dežju drevo cvete - sadja ne daje.¹

Za april velja, da je še vedno veter bril.¹

Za prvi in zadnji april nas bi vsakdo rad nabril.¹

Maj - veliki traven

Ako Trijakov dan [1.] dežuje, dobro letino oznanjuje.

Brez dežja Pankrac in Urban, up dobre trgatve je dan.

Če je majnika lepo, je dobro za kruh in seno.

Če je na Urbana lepo, rado suši se poleti seno.⁰

Če je pred Servacem poletje, mraz rad pritiska na cvetje.¹

Če maj se z vročino začinja, mraz še po Urbanu rad ne jenja.¹

Če na Urbana sonce sije, jesen polne sode nalije.

Če Pankraca sonce peče, sladko vince v klet poteče.⁰

Če se Urbanu sonce zahoče, bo tudi poletje suho in vroče.

Če Urban greje [25.] zelo, trgatve dobra bo.

Če Urban suši in Vid mokri, bo prav za žejne ljudi.

Če Zofija [15.] zemlje ne poškopri, vreme poleti prida ni.¹

Dež ob vnebohodu za košnjo ni pogodu.

Filip napija, Zofija popija. Hladen majnik ti gotovo da slame dosti in tudi sena.⁰

Kadar pride mesec maj, vpraša, če je še v koči kaj.

Kakor je vreme Urbana, tako bo tudi malosrpana.

Kdor nima o Filipu in Jakobu [3.] še voza krme, naj še gospodar preobrne.⁰

Kocjan gobe seje in v zemljo dá, Primož pa pobraná.⁰

Maja mora biti tri dni mrzlo, če ni na začetku, je ob koncu tako.

O Trjaci mora biti še voz slame in voz mrve.

Po sv. Servati ni mraza se bati.⁰

Cene in lesni odpadki

Riše: Ivan Balog

